De Connectie

Jaarstukken 2022

24 april 2023

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
j.h. 24-4-2023

Voorwoord

Dit zijn de Jaarstukken 2022. In deze jaarstukken leest u op welke wijze De Connectie haar doelen en prestaties heeft gerealiseerd met de hiervoor beschikbare middelen. De jaarstukken zijn naast de perspectiefbrief, begroting en bestuursrapportages onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlcyclus.

Ondanks dat ik in 2022 nog geen directeur van De Connectie was, kijk ik in dit voorwoord terug op een jaar waarin veel gebeurd is. Daarnaast geef ik een korte doorkijk naar 2023. Een jaar waarin we gezamenlijk met drie hoofdthema's aan de slag gaan.

Vijf jaar De Connectie
Op 1 juli 2022 bestond De Connectie vijf jaar. In het Nederlands Openluchtmuseum hebben we het jubileumjaar met elkaar gevierd. De afgelopen vijf jaar heb ik vanuit verschillende functies binnen De Connectie gezien hoe betrokken alle medewerkers zijn. Iedere dag zetten zij zich in voor de gemeenten en De Connectie om van de samenwerking een succes te maken. Daar ben ik alle collega's dankbaar voor.

Tijdens een gezellig samenzijn met alle collega's in het Nederlands Openluchtmuseum hebben we ook afscheid genomen van twee van de drie bestuursleden van De Connectie. De afgelopen jaren hebben Jan van Dellen uit Arnhem en Leonie Rolink uit Renkum zich geweldig ingezet voor De Connectie. We namen afscheid maar gelukkig verwelkomden we tijdens het jubileumfeest ook onze twee nieuwe bestuursleden Marinka Mulder, gemeente Renkum en Maurits van de Geijn, gemeente Arnhem. Met de wisseling van twee bestuursleden en de directeur ben ik blij dat Dorus Klomberg, gemeente Rheden, ook de komende jaren onze bestuursvoorzitter is.

Bestuursopdracht
In 2022 is de bestuursopdracht opgeleverd door mijn voorganger. De bestuursopdracht is opgebouwd uit drie pijlers, namelijk governance, groeiambitie en financiën. De uitwerking van de bestuursopdracht heeft geleid tot nieuwe keuzes en afspraken op de drie pijlers.

Een uitkomst is dat er meer samenhang en afstemming komt in de beleidscyclus van De Connectie en het begrotingsproces van de drie gemeenten. Hierdoor wordt het (financiële) kader voor de bedrijfsvoering meer volgend aan het gemeentelijk beleid en de keuzes en afwegingen die aldaar integraal en aan de voorkant worden gemaakt. Als het gaat om de pijler 'groeiambitie' maakt De Connectie pas op de plaats. De Connectie heeft niet de ambitie om te groeien in schaalgrootte maar focust zich op verdere kwalitatieve verbetering van de dienstverlening aan de drie gemeenten. Door de uitwerking van de bestuursopdracht ligt er een goede basis om gezamenlijk De Connectie door te ontwikkelen.

Afscheid en veranderende samenwerking
In 2022 hebben we afscheid genomen van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). De omgevingsdienst is verhuisd naar een ander pand en heeft besloten om geen gebruik meer te maken van de diensten van De Connectie. Ook de dienstverlening naar de gemeente West Maas en Waal is veranderd. De afgelopen jaren is gebleken dat de samenwerking niet heeft opgeleverd wat er van elkaar verwacht werd. Een groot deel van de dienstverlening wordt weer door de gemeente West Maas en Waal uitgevoerd. Deze ontwikkelingen passen in de lijn van de bestuursopdracht als het gaat om de schaalgrootte.

Doorkijk naar 2023
Tijdens de uitwerking van de bestuursopdracht in 2022 heeft er een herijking plaatsgevonden op de drie pijlers governance, groeiambitie en financiën. Er is teruggekeken en geëvalueerd om te verbeteren. In 2023 kijken we vooruit en gaan we aan de slag met drie thema's. Met als doel om van De Connectie een nog betere organisatie te maken om mee en voor te werken.
1. De Connectie op orde: doelstellingen halen en het herkennen en beheersen van risico's.
2. De Connectie: jij doet ertoe!
3. Dienstverlening: het gaat om de klant!

In de eerste bestuursrapportage van dit jaar kom ik uitgebreid terug op de drie thema's.
Vol vertrouwen en met plezier kijk ik er naar uit om samen met alle collega's, eigenaren en klanten De Connectie verder te brengen. Samenwerken is voor mij het sleutelwoord om er daadwerkelijk een succes van te maken.

Dit is het moment. Samen doen we het!

Sanne de Kleyn
Directeur De Connectie

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 4
1.1 Missie, visie, uitgangspunten en kernwaarden 4
1.1.1 Visie 4
1.1.2 Uitgangspunten 4
1.1.3 Kernwaarden 4
1.2 Programmaverantwoording 4
1.2.1 Programma Bedrijfsvoering gemeenten 4
1.2.2 Programma Belastingen gemeenten 12
1.2.3 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 14
1.2.4 Bedrag heffing vennootschapsbelasting 16
1.3 Paragrafen 17
1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 17
1.3.2 Financiering 23
1.3.3 Bedrijfsvoering 25
1.3.4 Wet openbare overheid 29

2. Jaarrekening 30
2.1 Overzicht van balans en toelichting 30
2.1.1 Balans per 31 december 2022 30
2.1.2 Toelichting op de balans 31
2.1.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 37
2.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting 38
2.2.1 Overzicht van baten en lasten 38
2.2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 39
2.2.3 Bijdragen gemeenten 46
2.2.4 Bijdragen derden 47
2.2.5 Incidentele baten en lasten 48
2.2.6 Afwijkingen op investeringsprogramma 50
2.2.7 Informatie Wet normering topinkomens (WNT) 51
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 54

3. Bijlagen behorende tot de jaarrekening 55
3.1 Bijlage 1: Taakvelden 55

4. Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening 56
4.1 Bijlage 2: Begrotingsmutaties 56

1. Jaarverslag

Voor u ligt het jaarverslag over 2022 van De Connectie. In dit jaarverslag komen in hoofdstuk 1.1 de missie en de doelen van De Connectie aan de orde. In hoofdstuk 1.2 wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het, in de begroting 2022, voorgenomen beleid. Dit gebeurt aan de hand van de vastgestelde programma's Bedrijfsvoering gemeenten, Belastingen gemeenten en het overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de heffing van vennootschapsbelasting (Vpb). In hoofdstuk 1.3 komen de, voor De Connectie relevante, verplichte paragrafen aan de orde.

1.1 Missie, visie, uitgangspunten en kernwaarden

De Connectie maakt het mogelijk dat haar klanten zich volledig kunnen richten op inwoners, bedrijven en toeristen.

1.1.1 Visie

De Connectie is de partner in bedrijfsvoering. De dienstverlening van De Connectie is efficiënt, kwalitatief, kostenbewust en de klant staat altijd centraal. Hierdoor kunnen klanten zich voor 100% richten op hun inwoners, bedrijven en toeristen.

1.1.2 Uitgangspunten

De Connectie denkt en werkt vanuit de klant en zet de klant altijd centraal. De Connectie levert producten en diensten tegen een gezamenlijk afgesproken kwaliteit. De Connectie investeert in medewerkers en biedt hen kansen zich te ontwikkelen. De Connectie kent de trends en ontwikkelingen, speelt daarop in en vertaalt deze, in samenwerking met de klant, naar haar bedrijfsvoering. Hierdoor zijn partners in staat om zich volledig te richten op hun inwoners, bedrijven en toeristen. Ze zijn daardoor minder kwetsbaar. Door producten en diensten te harmoniseren en te digitaliseren werkt De Connectie efficiënter. Dit leidt ertoe dat de kosten voor de partners omlaaggaan.

1.1.3 Kernwaarden

De Connectie ontwikkelt zich naar een flexibele, open en daadkrachtige organisatie die zich makkelijk aanpast aan nieuwe ontwikkelingen. De kernwaarden die hierbij horen, het fundament waar energie en inspiratie uit worden gehaald, zijn:

- Professioneel: service, verantwoordelijk, kennis, kwaliteit, resultaatgericht, dienstverlenend.
- Betrokken: samen, verbindend, nieuwsgierig, werkplezier, omgevingsbewust, energiek, leergierig.
- Integer: duidelijk, betrouwbaar, open, eerlijk, transparant, afspraken nakomen.

1.2 Programmaverantwoording

1.2.1 Programma Bedrijfsvoering gemeenten

Wat wilden we bereiken in 2022?

De Connectie wil zich onderscheiden in de dienstverlening aan aangesloten gemeenten. Dit betekent dat ze uitstekende vakinhoudelijke kennis hebben en een kwalitatief hoogstaande partner in de bedrijfsvoering van de gemeenten willen zijn.

Om de missie en visie te realiseren is het allereerst nodig dat de organisatie zich ontwikkelt. In de periode 2020-2024 gaat De Connectie daarom in drie fases die parallel lopen aan het volwassen worden van de organisatie aan de slag, namelijk:

1. De Connectie, een uitvoeringsorganisatie met focus op de basis op orde brengen.
2. De Connectie, een servicegerichte organisatie.
3. De Connectie, dé partner in bedrijfsvoering.

De Connectie wil tenminste een servicegerichte organisatie worden. Dat zijn we wanneer zij in staat is om behoeften, wensen en verwachtingen van klanten te vertalen naar succesvolle producten, diensten en dienstverlening. Klanten merken in deze fase dat er meegedacht en gestuurd wordt op de veranderende behoeften van de klanten. Er wordt gedacht en gehandeld vanuit de klant. Het programmaplan richt zich op wat er nodig om dát niveau van dienstverlening te behalen.

De genoemde fases overlappen elkaar deels. Waar de ene afdeling nog volop inzet op de basis op orde brengen, draagt de andere afdeling al volledig bij aan een servicegerichte organisatie zijn. Per afdeling verschilt daarnaast welke fase het eindstation is. De behoefte van de klant bepaalt mede of een afdeling van De Connectie zich daadwerkelijk verder ontwikkelt naar partner in bedrijfsvoering.

Wat hebben we bereikt in 2022?

De Connectie wil zich onderscheiden in de dienstverlening aan aangesloten gemeenten. Het Ontwikkelperspectief beschrijft de richting en de eerste stappen die worden gezet in de richting van een servicegerichte organisatie. Door het ontwikkelperspectief te vertalen naar de programma's uit de MJPB is deze onderdeel geworden van de beleidscyclus van De Connectie. Ook in 2022 heeft De Connectie weer concrete stappen gezet richting een servicegerichte organisatie. De volgende mijlpalen in onze dienstverlening zijn het afgelopen jaar daarbij bereikt:

GemICT

Alle gemeenten zijn in 2021 gemigreerd (overgegaan) naar één nieuwe gemeenschappelijke digitale werkomgeving. Hiermee is het project in 2022 in een volgende fase gekomen: het migreren van alle businessapplicaties naar de nieuwe omgeving. Inzet voor deze fase was om de belangrijkste businessapplicaties als eerste naar de nieuwe ICT-omgeving te migreren en hierbij ook de eenvoudige rationalisaties [1] te betrekken.

Tijdens de migratie van de businessapplicaties is het echter beperkt mogelijk gebleken om rationalisaties mee te nemen zonder de voortgang van dit grote project te vertragen. Op dit punt is de aanpak daarom herzien. De inzet is er vervolgens op gericht dat eind 2022 alle applicaties 'as-is' [2] gemigreerd zouden zijn, de oude omgevingen opgeruimd en dat hiermee dit project kon worden afgerond. Omstandigheden zoals complexiteit, ontbreken van documentatie en niet of onvoldoende beschikbaarheid van capaciteit van leveranciers hebben ervoor gezorgd dat deze doelstelling niet volledig kon worden gerealiseerd. Ook moest om verschillende (technische) redenen worden afgeweken van 'as is' als uitgangspunt. Ook dat heeft invloed gehad op de voortgang. Doel is nu het migreren van de businessapplicaties in 2023 af te ronden.

[1] Applicatierationalisatie: Slim gebruik van applicaties voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering onder andere door het verwijderen van meerdere applicaties met dezelfde functie

[2] As-is: applicaties gaan zonder verdere aanpassingen over naar de cloud

Cloud computing
De Connectie heeft de mogelijkheden van cloud computing onderzocht. Dit is een belangrijke ontwikkeling waarbij hardware, software en gegevens op aanvraag beschikbaar gesteld via een netwerk, vergelijkbaar met elektriciteit uit het lichtnet. Door cloud computing heeft De Connectie steeds minder behoefte aan eigen rekencentra en eigen capaciteit om deze te beheren. Samen met onze leveranciers hebben we onderzocht hoe haalbaar cloud computing voor ons is. Het onderzoek heeft geleid tot een regionaal gedragen cloudstrategie. De strategie richt zich niet alleen op de technische migratie, maar vooral op het realiseren van maximale waarde voor de business. Op natuurlijke vervangingsmomenten zorgt deze aanpak er nu al voor dat we overstappen op cloud wordt Een aanvullend voordeel van werken in de cloud is de verminderde vatbaarheid voor ICT-storingen.

Aanbesteding kantoor- en werkplekmeubilair
De aanbesteding van het kantoor- en thuiswerkmeubilair is volgens planning afgerond, waarbij is gekozen voor een flexibele inrichting van onze dienstverlening en hiermee ook van het contract met onze toeleveranciers. De feitelijke invulling is afhankelijk van nog te maken gemeentelijke keuzes. De afdeling Facilitaire Zaken is nauw bij de aanbesteding betrokken en kan met het nieuwe meubilaircontract zorgen voor het meubilair op kantoor en voor de thuiswerkplek. Voor nu gaan we terughoudend om met (vervangings-)investeringen.

E-HRM [3]
Medio 2020 hebben de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden en De Connectie besloten om het contract van het e-HRM systeem van de huidige leverancier te verlengen tot en met eind 2022. Tegelijkertijd heeft er een aanbestedingstraject plaatsgevonden en medio 2022 is aan de huidige leverancier van het e-HRM systeem het nieuwe contract gegund. Het nieuwe systeem voldoet aan de wensen en eisen die De Connectie en de drie gemeenten aan het systeem stellen. Hiermee beschikt De Connectie over een toekomstbestendig personeels- en salarissysteem. Het systeem is namelijk goed te onderhouden, gebruiksvriendelijk en flexibel. Zo draagt het systeem bij aan de verdere uniformering van de werkprocessen van de personeels- en salarisadministratie.

Het tweede halfjaar van 2022 is gewerkt aan de implementatie en inrichting van het nieuwe systeem. Deze werkzaamheden nemen meer tijd in beslag dan vooraf was ingeschat en waren eind 2022 nog niet afgerond. Hierdoor is afgeweken van de planning. De ingebruikname van het nieuwe systeem per 1 januari 2023 is hierdoor niet gehaald, maar uitgesteld naar 3 april 2023. Gebruikers kennis laten maken met het nieuwe systeem krijgt veel aandacht. Belangrijk, want het systeem heeft zo'n 3000 gebruikers. Dit gebeurt onder andere door training van ambassadeurs / key-users binnen de organisaties.

Spendanalyses
Ten behoeve van het vergroten van het inkoopbewustzijn, zijn spendanalyses beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Spendanalyses dragen bij aan het inzichtelijk maken van de verbanden tussen contractbeheer, de verplichtingen-administratie en het facturatieproces. Door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van deze rapportages zijn er gemeentelijke plannen ontstaan om het inkoop- en betaalproces te verbeteren.

Mutatiesignalering
Zowel de Omgevingswet als het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hebben gevolgen voor de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de tijdigheid, juistheid en actualiteit van de Basisregistraties. De gegevens uit deze registraties worden namelijk veel en verplicht gebruikt in verschillende belangrijke (overheids-)processen. Mede door de aangepaste regelgeving en de toename van het aantal uitgegeven omgevingsvergunningen (en daarmee ook het aantal vergunningsvrije bouwwerken) is medio 2021 een mutatiesignalering uitgevoerd. De resultaten van deze signalering zijn in 2022 verwerkt waardoor de administratieve en feitelijke werkelijkheid weer overeenkomen.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

In het volgende gedeelte wordt, op afdelingsniveau, verslag gedaan van de activiteiten in het afgelopen jaar. Om herhaling te voorkomen gaat de aandacht nadrukkelijker uit naar de activiteiten die dit jaar nog niet hebben geleid tot concrete resultaten ten aanzien van de programmadoelstellingen. Daarbij wordt ook benoemd wat dit betekent voor de jaren 2023 en verder. Daarnaast wordt aandacht besteed aan resultaten op overige activiteiten die vaak in samenspraak en in afstemming met de gemeenten hebben plaatsgevonden.

[3] E-HRM: Electronic Human Resource Management, een applicatie waarin personeelszaken geregeld kunnen worden

ICT

De activiteiten van ICT in 2022 stonden vooral in het teken van de basis op orde brengen en het werken naar een servicegerichte organisatie. De nadruk verschuift steeds meer naar het tweede doel: het toewerken naar een servicegerichte organisatie.

GemICT

In 2021 zijn alle gemeenten overgegaan (gemigreerd) naar één gemeenschappelijk werkplekomgeving. In 2022 hebben we gewerkt aan de volgende fase: het overzetten van alle business applicaties naar de nieuwe omgeving en vervolgens het opruimen van de 'oude' omgeving. Met het opruimen van de oude omgevingen zetten we een belangrijke stap op het gebied van IT-veiligheid. Dit alles is onderdeel van het programma 2!Connect, met als doel om een betrouwbare en voorspelbare ICT-infrastructuur neer te zetten. In 2023 wordt dit project afgerond.

ICT-basisprocessen

De continue verbetering en bewaking van de kwaliteit van werkprocessen is een basisvoorwaarde voor een passend kwaliteitsniveau van dienstverlening. Om die reden is een set van ICT-basisprocessen (op basis van de BIO)[4] en een set overige processen gekozen om de kwaliteit van zowel beheersing als uitvoering naar een marktconform niveau te brengen. Inmiddels zijn de ICT-basisprocessen beschreven. ICT werkt nu aan de implementatie hiervan. Dit geldt ook voor de geselecteerde set overige processen. We maken hierbij gebruik van het Capability Maturity Model (CMM).

Harmonisatieagenda

De volgende stap is het harmoniseren en rationaliseren van de businessapplicaties. Dit vraagt bij de uitvoering om een gedeelde visie en focus van onze eigenaren. De gemeenten hebben de Chief Information Officers (CIO's) de opdracht gegeven om tot een gezamenlijk plan van aanpak voor de harmonisatie van de businessapplicaties te komen. De richting is inmiddels bepaald maar de aanpak moet nu verder worden uitgewerkt. Zodra deze zogeheten harmonisatieagenda bekend is, kan de gewenste ondersteuning van De Connectie bij de feitelijke totstandkoming van een geharmoniseerd en gerationaliseerd applicatielandschap worden bepaald.

Cloud computing

In 2022 is een regionaal gedragen cloudstrategie ontwikkeld, die zich niet alleen richt op de technische migratie, maar vooral op het realiseren van maximale waarde voor de business. Concreet is in 2022 gewerkt aan het uitrollen van Exchange (online) en Sharepoint wat past binnen deze beweging. Verder is een voorstel opgeleverd voor de inrichting en ingebruikname van de Microsoft Azure Cloud. In 2023 zal hier vervolg aan worden gegeven.

In december 2022 werden de gemeenten en De Connectie getroffen door een ICT-storing. Medewerkers hadden last van lange inlogtijden, trage applicaties of werden spontaan uitgelogd uit de werkplek. De oorzaak van de storing was een combinatie van twee updates die niet goed op elkaar reageerden. De impact van de storing maakte inzichtelijk dat de digitale werkomgeving meer ruimte nodig heeft dan dat er nu beschikbaar is. Daarom is het doel voor 2023 en verder om applicaties versneld te verplaatsen van de digitale werkomgeving naar de cloud.

Documentaire Informatievoorziening (DIV)

De huidige situatie van Documentaire Informatievoorziening/ Informatiebeheer (DIV) is ingewikkeld. De informatie wordt beheerd op twee manieren (fysiek en digitaal), op drie locaties, in drie ICT-omgevingen en met vier verschillende inrichtingen op de bedrijfsvoering van de deelnemers. Harmonisatie en standaardisatie van systemen en processen heeft bij DIV beperkt plaatsgevonden.

Zaaksystemen

De gemeente Arnhem is in 2022 een project gestart om het nieuwe zaaksysteem van Vismacircle te implementeren. De gemeenten Renkum en Rheden werken samen om de overstap naar het nieuwe zaaksysteem (van Roxit) af te ronden. Bij beide projecten is de afdeling DIV nauw betrokken om het archiefonderdeel ook in de nieuwe applicaties goed in te richten en om zo de dienstverlening van DIV voor te zetten. Naar verwachting worden beide projecten in 2023 afgerond.

[4] BIO: Baseline Informatiebeveiliging Overheid

Centraal digitaal archief
Het digitaal archief maakt onderdeel uit van de zaaksystemen van de gemeenten. De zaaksystemen zijn niet geharmoniseerd. Hierdoor wordt de regionale ambitie tot harmonisatie van het digitaal archief nog niet uitgevoerd. Een centraal digitaal archief heeft als doel te komen tot één gecentraliseerde opslag van documenten, waarbij de gemeentelijke omgevingen van elkaar gescheiden blijven. Het is daarbij de bedoeling om documenten zoveel mogelijk geautomatiseerd toe te voegen aan het archiefsysteem. Zo ontstaat een efficiënter proces voor zowel gemeenten als afdeling DIV.

In de zomer van 2022 is de businesscase ambtelijk gedeeld en in het vierde kwartaal van 2022 is akkoord verkregen van het Opdrachtgeversoverleg om de definitiefase voor het centraal digitaal archief uit te werken. Een definitief besluit over het centraal digitaal archief volgt na oplevering van de definitiefase in 2023.

In 2022 is besloten om de pilot robotisering, die bedoeld is om het registratiewerk verder te automatiseren, niet op die manier uit te voeren. De technische vraagstukken in combinatie met de vervanging van de zaaksystemen hebben ertoe geleid dat de pilot geen vorm heeft gekregen en ook niet gaat krijgen. Verdere automatisering van werkzaamheden komt terug in de ontwikkeling van het centraal digitaal archief.

Overige dienstverlening
Ook heeft de afdeling DIV in 2022 gewerkt aan advisering op en uitwerking van regionale archiefbeheerafspraken tussen de gemeenten en hun (regionale) partners. Daarnaast heeft de afdeling DIV de gemeente Rheden geadviseerd over de gevolgen van de keuze geen archiefkelder terug te brengen in de nieuwe huisvesting. DIV adviseerde ook over de behoefte om meer digitaal te werken die als gevolg van het weglaten van de kelder is ontstaan. In samenwerking met gemeente Arnhem is het proces van Werk & Inkomen verregaand gedigitaliseerd. Dit levert een efficiencywinst op bij de vakafdeling van de gemeente Arnhem en bij afdeling DIV van De Connectie. Tot slot is, in samenwerking met het Gelders Archief, in regionaal verband een kennissessie georganiseerd over de gevolgen van de Omgevingswet op het archiefbeheer.

Basisregistraties
Zowel de Omgevingswet als het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hebben gevolgen voor de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de tijdigheid, juistheid en actualiteit van de Basisregistraties. De gegevens uit deze registraties worden namelijk veel en verplicht gebruikt in allerlei belangrijke (overheids-)processen.

Mutatiesignalering
Midden 2021 is een mutatiesignalering uitgevoerd. Over de jaren 2019 t/m 2021 is in 17.000 gevallen (20%) een afwijking gevonden tussen de administratieve en feitelijke werkelijkheid. De resultaten van deze signalering zijn in 2022 verwerkt waardoor de administratieve en feitelijke werkelijkheid weer overeenkomen.

Samenhangende objectenregistratie (SOR)
We hebben te maken met een onderlinge afhankelijkheid tussen de verschillende basisregistraties. Als gevolg van deze afhankelijkheid moet het verbeteren en opwerken van gegevens van deze registraties in samenhang plaatsvinden. Door het samenbrengen van de basisregistraties binnen het stelsel van basisregistraties zal de kwaliteit van de registraties toenemen en zal deze worden doorontwikkeld tot een samenhangende objectenregistratie (SOR). In dit kader is in een eerdere fase het WOZ (objecten-) beheer overgedragen aan het team Basisregistraties. Eind 2022 is hier ook subjectenbeheer, ofwel de verwerkingen in het GBA en de KVK, aan toegevoegd. Hierdoor zijn we in staat een betere uitvoering te geven aan het ketengericht werken binnen de afdeling op het gebied van gegevensbeheer en sorteren we voor op de samenhangende objectregistratie (SOR).

Overige dienstverlening
Doordat wij de behoefte van onze opdrachtgevers steeds beter leren kennen, kan dienstverlening worden geboden met toegevoegde waarde. De data die wij in beheer hebben wordt gebruikt om gemeenten proactief te adviseren en services aan te bieden. Uit de data is informatie te halen die te gebruiken is voor bijvoorbeeld datagedreven beleidsvorming. In 2022 zijn wij in samenwerking met de gemeenten gestart met het inzetten van PowerBI om hier dashboards voor te ontwikkelen.

Facilitaire Zaken
Bij de oprichting van De Connectie was een belangrijke opgave van de afdeling FZF het harmoniseren van de verschillende contracten. Inmiddels zijn de meeste contracten geharmoniseerd. Als gevolg van recente ontwikkelingen is de vervolgstap dat de dienstverlening op onderdelen anders georganiseerd moet gaan worden. De dienstverlening wordt flexibeler, zonder hiermee de kwaliteit te verlagen. De afdeling ontwikkelt zich naar een regieafdeling, om sneller in te kunnen spelen op veranderende vragen vanuit de klant.

Aanbesteding kantoor- en werkplekmeubilair
De afdeling FZF heeft in 2022 het kantoor- en thuiswerkmeubilair aanbesteed. Daarbij is, in overleg met de gemeenten, gekozen voor een flexibele inrichting van onze dienstverlening en hiermee ook het contract met onze toeleveranciers. De feitelijke invulling is afhankelijk van de nog te maken gemeentelijke keuzes.

Huisvesting
In de eerste maanden van 2022 is op een rij gezet wat de gevolgen zijn van de huisvestingsontwikkelingen die bij gemeenten spelen of hebben gespeeld. Voor de gemeente Rheden is de verhuizing naar de tijdelijke huisvesting uitgevoerd. Voor de gemeente Arnhem is de dienstverlening aan de Eusebiusveste per 1 mei 2022 gestopt. De ODRA heeft de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie opgezegd en het stadskantoor van de gemeente Arnhem verlaten. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen.

Hybride werken
In de perspectiefbrief van De Connectie is aandacht gevraagd voor het regionaal vormgeven van het thema hybride werken. De Connectie is niet leidend in de keuzes die gemeenten maken over hybride werken. Daarom is het nodig om inzicht te krijgen in gemeentelijke en regionale beleidskaders en de bijbehorende tijdslijnen zodat De Connectie haar dienstverlening daarop kan laten aansluiten. Zodat we onze dienstverlening naar tevredenheid en zoveel mogelijk geharmoniseerd uitvoeren.

Frontoffice
De projectmatige aanpak voor het verbeteren van de (digitale) dienstverlening is aangepast. In het derde kwartaal van 2021 is het programma Dienstverlening beoordeeld. De eerste conclusie was dat het programma te veel los is komen te staan van de lijnorganisatie. De tweede conclusie was dat de opzet en uitwerking van het programma meer passend is voor een commerciële organisatie dan voor een bedrijfsvoeringsorganisatie als De Connectie. De derde conclusie was dat de begrote kosten van het programma zo hoog zijn dat een meer praktische aanpak nodig is.

In 2022 is daarom begonnen met een andere manier van werken. Het belangrijkste onderdeel van deze aanpassing is dat de projecten en acties ten aanzien van het proces- en ketenmanagement zoveel mogelijk direct belegd zijn in de lijnorganisatie. De aanpak heeft tot resultaat geleid: de overdrachtsmomenten in het proces zijn beter in beeld, er zijn nieuwe afspraken zijn gemaakt en door de betrokken afdelingen kan hier op worden gestuurd. Tegelijkertijd is hier in 2023 nog verdere inzet op nodig. Zodat met name het proces in- door- en uitstroom van medewerkers verder verbetert en meldingen sneller zijn opgelost.

Administratie & Beheer
De afdeling Administratie & Beheer heeft de samenwerking met klanten versterkt. Ook heeft de afdeling verdere stappen gezet in het standaardiseren, digitaliseren en harmoniseren van de werkprocessen. Dit zijn belangrijke voorwaarden om zoveel mogelijk resultaat te halen uit de samenwerking met klanten. De afdeling kan de mate van uniformering en standaardisatie niet altijd helemaal vormgegeven. Onder andere door verschillen in klantwensen en klanteisen.

Personeels- en salarisadministratie
Medio 2022 is aan de huidige leverancier van het e-HRM systeem het nieuwe contract gegund. Het systeem voldoet aan de wensen en eisen die De Connectie en de drie gemeenten aan het systeem stellen. Met het nieuwe e-HRM systeem heeft De Connectie een toekomstig bestendig personeels- en salarissysteem. In 2023 maken we het project af. 90% van de werkprocessen zijn nu al geharmoniseerd. Deze harmonisatie zorgt voor een efficiencyvoordeel. Alleen op secundaire arbeidsvoorwaarden verschillen de gemeenten nu nog van elkaar.

Role Based Access Control
In 2022 is De Connectie helemaal ingericht volgens het Role Based Access Control (RBAC) concept. RBAC zorgt ervoor dat de instroom-, doorstroom- en uitstroom geautomatiseerd op basis van rollen wordt uitgevoerd. Hierdoor wordt er efficiënter gewerkt en wordt voldaan aan wetgeving over, van en voor informatiebeveiliging en privacy. In 2022 was de inrichting en implementatie van RBAC voor de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden ook gepland. Invoering heeft niet plaatsgevonden vanwege besluitvorming rondom het autorisatiebeheerproces bij de gemeenten. De invoering van RBAC blijft echter onverminderd van belang voor het reguleren van het instroom-, doorstroom-, uitstroom- en autorisatiebeheer en hiermee voor kwaliteit van de logische toegangsbeveiliging.

Financiële administratie
In 2022 zijn stappen gezet in de verdere verbetering van de kwaliteit van de financiële administraties van en de financiële werkprocessen ten behoeve van de dienstverlening aan de opdrachtgevers. Een belangrijk onderdeel daarbij is de ISAE3402-norm die door De Connectie als standaard voor de kwaliteit van de interne beheersing is genomen (zie paragraaf Bedrijfsvoering). Door de ISAE3402-norm is er altijd aandacht voor (het verbeteren van) de effectiviteit en doelmatigheid van de interne beheersmaatregelen in de financiële werkprocessen.

Inkoop & Aanbesteding
Het team Inkoop en Aanbesteding zet samen met de drie gemeenten in op het standaardiseren, harmoniseren en digitaliseren van de inkoopprocessen. Rechtmatigheid en doelmatigheid spelen hierbij een belangrijke rol. Inkoop en Aanbesteding richt zich steeds meer op samenwerking met de gemeenten. In aansluiting op maatschappelijke ontwikkelingen is er bij inkoop- en aanbestedingstrajecten steeds meer aandacht voor thema's als circulair inkopen, duurzaamheid en duurzame inzetbaarheid. Daarom is het team in 2022 gestart met de training integraal adviseurschap. Het doel van de training is om invulling te geven aan de wens van de gemeenten om meer integraal en ongevraagd advies te leveren op verschillende beleidsterreinen.

Spendanalyses
Om het inkoopbewustzijn van het team te vergroten heeft de data-analist van team Inkoop & Aanbesteding spendanalyses ontwikkeld voor de gemeenten. Met de spendanalyse wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het inzichtelijk maken van de verbanden tussen het contractbeheer, de verplichtingen-administratie en het facturatieproces. Een stap verder is het inrichten van een purchase to pay (P2P)-oplossing, waarbij de hierboven genoemde relatie al onderdeel is van het proces.

Door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van spendanalyes zijn ideeën vanuit de gemeenten ontstaan voor het verbeteren van het inkoop- en betaalproces. Hiermee levert team Inkoop en Aanbesteding een belangrijke bijdrage aan het vergroten van het inkoopbewustzijn en het verbeteren van inkoopgerelateerde processen bij de gemeenten.

Digitaliseren van de dienstverlening
Team Inkoop en Aanbesteding heeft haar dienstverlening in een gestandaardiseerde vorm toegankelijk gemaakt via de digitale omgeving Topdesk. Met dit systeem voegen gebruikers hun contracten, overeenkomsten en opdrachtbrieven makkelijk toe aan het Centraal Contract Beheer Systeem (CCBS). Daarnaast is het mogelijk om via Topdesk verzoeken voor data-analyse in te dienen.
2021 is De Connectie geheel ingericht volgens het RBAC (Role Based Access Control) concept. De afdelingen Administratie en Beheer en ICT zijn in 2021 live gegaan en de overige afdelingen volgen begin 2022. De RBAC (Role Based Acces Control) zorgt ervoor dat het instroom-, doorstroom- en uitstroom geautomatiseerd op basis van rollen wordt uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat er efficiënter wordt gewerkt en wordt voldaan aan wetgeving omtrent informatiebeveiliging en privacy. Vanaf 2022 staat de inrichting en implementatie van RBAC voor de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden gepland.

Management Support
De afdeling Management Support (MAS) levert dienstverlening voor professionele, bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning op drie niveaus. De ondersteuners werken proactief werken met de klant. Proactieve samenwerking betekent dat ondersteuners in staat zijn om in te schatten welke werkzaamheden zij met welke prioriteit voor de klant moeten uitvoeren. De uitdaging voor managers zit steeds meer in het verwerken van alle informatie die op hen afkomt. De ondersteuner helpt daarbij door informatie snel te begrijpen door ordenen van e-mail, acties en andere vormen van werk en door taken over te nemen waar het kan.

Servicegerichte dienstverlening
Management Support kijkt samen met de klanten naar gewenste resultaten, een betere taakverdeling en samenwerking. Hiervoor hebben de teamleiders korte lijnen met de opdrachtgevers. Ook zijn de teamleiders voortdurend in gesprek met onze medewerkers om de dienstverlening verder te optimaliseren. De uitkomsten van die gesprekken zijn omgezet naar gerichte acties. Zodat Management Support blijft zorgen voor kwaliteit, continuïteit en flexibiliteit in de bestuurlijke en ambtelijke secretariële dienstverlening.

De ontwikkelingen op het gebied van robotisering hebben tot nu toe nog geen invloed op onze dienstverlening. We zien juist een stijgende vraag ontstaan naar ondersteuning bij de drie klantorganisaties.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	37.267	2.449	39.716	44.619	-4.903
Baten	-270	-320	-590	-6.740	6.151
Saldo	**36.997**	**2.129**	**39.126**	**37.878**	**1.247**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	75	-75
Onttrekkingen aan reserves	-	-75	-75	-	-75
Saldo na reserves	**36.997**	**2.054**	**39.051**	**37.954**	**1.097**

De hogere lasten hebben verschillende oorzaken. Hogere personeelslasten worden veroorzaakt door inhuur op vacatureruimte, door het opvangen van het ziekteverzuim, het realiseren van projecten en het leveren van maat- en meerwerk. Deze kosten kunnen deels worden opgevangen door opbrengsten uit maat- en meerwerk en projecten. Daarnaast is in de nieuw afgesloten cao bepaald dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren mogen sparen. Vanuit de commissie BBV is aangegeven dat voor deze verloftegoeden een voorziening gevormd moet worden. Daarnaast hebben de werkgeversverenigingen en de vakbonden, in aanloop naar een nieuwe cao voor 2023, afgesproken dat medewerkers in december 2022 een eenmalige uitkering ontvangen.

Daarnaast zijn er kosten gemaakt om maat- en meerwerk te kunnen leveren. Vooral op het gebied van facilitaire dienstverlening en ICT. Hier staan opbrengsten uit maat- en meerwerk tegenover. Een bijzonderheid daarin is de dienstverlening voor de tijdelijke huisvesting van de gemeente Rheden.
Door de sloop van het oude gemeentehuis en de huisvesting van de gemeente Rheden op tijdelijke locaties worden per saldo minder kosten gemaakt. De afspraak met de gemeente Rheden is om de begroting voor deze tijdelijke situatie niet aan te passen. In plaats daarvan verrekenen we de meer- en minderkosten via de exploitatie met elkaar.

De ODRA heeft de dienstverlening die zij afneemt bij De Connectie opgezegd en het stadskantoor van de gemeente Arnhem verlaten. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen. De meerkosten voor het opstellen en uitvoeren van het ontvlechtingsplan zijn zover als mogelijk in rekening gebracht bij de ODRA. Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt als gevolg van de afschaling van de reguliere dienstverlening aan de ODRA. De structurele financiële effecten van de opzegging worden in de begroting 2023 verwerkt.

In 2022 is er een voordeel ontstaan op contracten voor het onderhoud en beheer van ICT- netwerkonderdelen. De oorzaak hiervan ligt in een eveneens lagere investering in de benodigde netwerkonderdelen in 2022 (hardware). De kosten voor het beheer bewegen hierin mee. Daarnaast zijn in de begroting van ICT-middelen opgenomen voor de kosten die volgen uit contractuele verplichtingen voor de vervanging van servers. Het gaat feitelijk om kosten voor duurzame bedrijfsmiddelen met een meerjarige levensduur ofwel een investering. De begroting zal vanaf 2023 op dit punt worden herzien. Het in 2022 incidenteel ontstane voordeel is gebruikt voor het vormen van een verlofvoorziening voor bovenwettelijk verlofuren.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van wijzigingen in de BBV maken beleidsindicatoren verplicht deel uit van begroting en verantwoording. Hiermee wordt het beter mogelijk om de prestaties van gemeenten onderling met elkaar te vergelijken. Het merendeel van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het Overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

1.2.2 Programma Belastingen gemeenten

Wat wilden we bereiken in 2022?

Het voor de deelnemende gemeenten realiseren van een zo volledig mogelijke gewenste belastingopbrengst middels een optimale dienstverlening en tegen zo laag mogelijke kosten. Dit geldt ook voor de uitvoering van nieuwe belastingsoorten. Ook hier geldt dat De Connectie minimaal een servicegerichte organisatie wil worden. Dat zijn we wanneer zij in staat is om behoeften, wensen en verwachtingen van klanten te vertalen naar succesvolle producten, diensten en dienstverlening. Klanten merken in deze fase dat er meegedacht en gestuurd wordt op de veranderende behoeften van de klanten. Er wordt gedacht en gehandeld vanuit de klant.
Wat hebben we bereikt in 2022?

We hebben de belastingprocessen verbeterd en geoptimaliseerd in het systeem. De verbetering heeft ertoe geleid dat achterstanden zijn weggewerkt en de voorraden inmiddels goed beheersbaar zijn. Daarnaast heeft de optimalisatie geleid tot een verbeterde dienstverlening voor inwoners.

De waarderingskamer heeft een breed onderzoek ingesteld naar de procesgang binnen belastingen naar aanleiding van de doorgevoerde harmonisaties. Daarbij is vastgesteld dat de uitvoering voldoende is.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Team Belastingen heeft ervoor gezorgd dat meer soorten belastingaangifte digitaal beschikbaar zijn. De aangifte van toeristenbelasting, huur- en koopinlichtingen is nu mogelijk via de digitale belastingbalie.

In 2022 was de coronacrisis er nog steeds. Daarnaast ontstond er een energiecrisis. Daarom heeft team Belastingen samen met de gemeenten uitstel van betaling voor inwoners en bedrijven mogelijk gemaakt.

Net als vorige jaren groeit ook in 2022 het aantal ‘No Cure No Pay’ bureaus. Deze bureaus maken namens een inwoner bezwaar tegen belastingaanslagen. Uitbetaling vindt alleen plaats betaald als de bezwaar makende partij in haar gelijk wordt gesteld. Het aantal bezwaren stijgt hierdoor en daarmee ook de proceskostenvergoedingen. Dat is een vergoeding die per gegrond verklaard bezwaar verplicht uitbetaald moet worden aan het bureau. Het proces is ondanks de groei beheersbaar gemaakt. Het aantal bezwaren en dus de uit te keren proceskostenvergoedingen blijven toenemen. Team Belastingen heeft vrijwel geen invloed op de opkomst en inzet van Nu Cure No Pay bureaus.

In samenwerking met de gemeenten is vroegsignalering toegevoegd aan het invorderproces.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	3.219	230	3.449	4.141	-692
Baten	-308	-	-308	-603	295
Saldo	**2.911**	**230**	**3.141**	**3.538**	**-397**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**2.911**	**230**	**3.141**	**3.538**	**-397**

Bij Belastingen is de vacatureruimte toegenomen ten opzichte van 2021. In de vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. Dit heeft geleid tot hogere kosten. Ook in dit programma zijn de effecten van de nieuwe cao terug te zien door de vorming van de verlofvoorziening en de eenmalige uitkering in december 2022.

De hogere kosten worden ook veroorzaakt door een toename van uit te keren proceskostenvergoedingen, als gevolg van een verdere stijging van het aantal bezwaren dat tegen de belastingaanslagen wordt gemaakt. Daarnaast is de vergoeding voor de proceskosten verhoogd en zijn er in 2022 meer bezwaren afgehandeld dan verwacht.

Hogere opbrengsten worden veroorzaakt door de toegenomen inkomsten uit dwanginvordering. De inkomsten uit dwanginvordering betreffen feitelijk de meeropbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen opgelegd door de afdeling Belastingen. Deze bedragen worden, samen met de belastingeninkomsten zelf, via de gemeenten geïnd en aan het einde van het jaar verrekend. De genoemde toename kan onder andere worden verklaard doordat, in verband met de coronacrisis, de invordering was uitgesteld tot 2022.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van wijzigingen in de BBV maken beleidsindicatoren verplicht deel uit van begroting en verantwoording. Hiermee wordt het beter mogelijk om de prestaties van gemeenten onderling met elkaar te vergelijken. Het merendeel van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het Overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

1.2.3 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de reguliere bijdragen voor de dienstverlening van De Connectie, zonder een specifieke bestemming. De geraamde kosten van de overhead betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces. Hiervan is het volgende overzicht te geven:

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	4.568	-976	3.591	3.812	-220
Baten	-44.492	-1.307	-45.799	-47.054	1.255
Saldo	**-39.924**	**-2.284**	**-42.208**	**-43.242**	**1.034**
Toevoegingen aan reserves	149	-	149	1.580	-1.431
Onttrekkingen aan reserves	-155	-	-155	-251	96
Saldo na reserves	**-39.930**	**-2.284**	**-42.213**	**-41.913**	**-300**

Algemene dekkingsmiddelen

Naast de reguliere bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten, worden ook opbrengsten van derden onder de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Het karakter van deze opbrengsten is niet anders dan de reguliere bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten, namelijk als dekkingsmiddel voor de reguliere dienstverlening.

De belangrijkste afwijking wordt veroorzaakt door de gemeentelijke compensatie voor (autonome) prijsontwikkeling, op basis van de meest recente raming van het CPB (augustus 2022). De raming van het CPB (augustus 2022) komt uit op 11,4%. Op basis van de raming van maart 2022 waren de materiële budgetten vanaf 2022 al met 4,1% geïndexeerd. Het verschil van 7,3%-punt is bij de gemeenten in rekening gebracht. Het bestuur heeft besloten om deze middelen toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Prijsindicatie.

Daarnaast hebben de werkgeversverenigingen en de vakbonden, in aanloop naar een nieuwe cao voor 2023, afgesproken dat medewerkers in december 2022 een eenmalige uitkering ontvangen. De gemeenten compenseren De Connectie hiervoor, wat eveneens heeft geleid tot een hogere opbrengst ten opzichte van de begroting.

Lagere opbrengsten worden veroorzaakt door de sloop van het oude gemeentehuis en de tijdelijke huisvestiging van de gemeente Rheden. Ook kost de dienstverlening op de nevenlocaties per saldo minder. De ODRA heeft de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie opgezegd. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen. De afschaling van deze dienstverlening heeft in 2022 geleid tot lagere opbrengsten. De financiële gevolgen van de opzegging worden in de begroting 2023 verwerkt.

Kosten van de Overhead

De kosten van de overhead bestaan onder andere uit kosten die samenhangen met de huisvesting van De Connectie, P&O en arbozorg, accountants- en adviesdiensten en uit de kosten van de formatie voor het Bedrijfsbureau.

Bij het Bedrijfsbureau is de vacatureruimte toegenomen ten opzichte van vorig jaar. In vacatureruimte wordt deels voorzien door in te huren. Dit heeft tot hogere kosten geleid. Ook zijn bij het Bedrijfsbureau de effecten van de nieuwe cao terug te zien door de vorming van de verlofvoorziening en de eenmalige uitkering in december 2022.

Beleidsindicatoren

Onderstaand wordt inzicht gegeven in de beleidsindicatoren van De Connectie conform BBV vereisten. Dit biedt de mogelijkheid voor een betere onderlinge vergelijkbaarheid van prestaties van gemeenten. De meeste van de beleidsindicatoren van De Connectie vallen onder het taakveld Bestuur en Ondersteuning en worden vanuit praktische overwegingen onder het overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en overhead gepresenteerd.

	Eenheid	Begroting	Jaarrekening	Bron
Beleidsindicatoren				
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	1,47	1,47	Eigen gegevens
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	1,37	1,37	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 177,54	€ 203,34	Begroting/ Jaarrekening
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom inclusief inhuur	1,1%	25,1%	Begroting/ Jaarrekening
Overhead	% van de totale lasten	86,5%	86,7%	Begroting/ Jaarrekening

Formatie

Het gaat om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari (begroting) en 31 december (jaarrekening), dus niet om de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Eén FTE is gelijk aan een 36-urige werkweek. Zowel de formatie als het aantal inwoners van de drie gemeenten is in 2022 niet significant gewijzigd.

Bezetting

Het gaat om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane omvang van de formatie. Ook de werkelijke bezetting is niet significant veranderd in 2022.

Apparaatskosten

Dit zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen) en materieel voor de uitvoering van organisatorische taken. De kosten per inwoner vallen hoger uit doordat de lasten in de jaarrekening hoger zijn dat in de begroting. Voor het overgrote deel wordt dit verklaard door maat- en meerwerk.

Externe inhuur

Dit betreft de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De Connectie neemt vrijwel geen inhuur op in de begroting. In de jaarrekening is de daadwerkelijk inhuurlast hoger uitgevallen. De hogere lasten als gevolg van inhuur hebben verschillende oorzaken. Er werd waar nodig ingehuurd op vacatureruimte, voor het opvangen van het ziekteverzuim, het realiseren van projecten en het leveren van maat- en meerwerk.

Overhead

Onder overhead wordt verstaan, alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor De Connectie zijn dit vrijwel alle kosten. De kosten voor de Belastingdienstverlening vormen de enige belangrijke uitzondering. Deze vallen onder een ander taakveld. Het percentage overhead in de begroting en de jaarrekening is vrijwel gelijk, de verdeling van lasten tussen de programma's is dus niet anders geweest dan begroot.

1.2.4 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, indien aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op de winst die wordt bereikt door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer er winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vpb betaald worden.

De Belastingdienst heeft geconcludeerd dat De Connectie voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd. Gezien het beperkte fiscale belang en om praktische redenen (administratieve last) heeft de Belastingdienst besloten om De Connectie geen aangiftebiljet vennootschapsbelasting toe te zenden.

Wanneer de werkzaamheden voor derden aanzienlijk gaan toenemen of aanzienlijke winsten zouden gaan opleveren, is De Connectie verzocht opnieuw contact te zoeken met de Belastingdienst. Hier is in 2022 geen sprake van geweest.

1.3 Paragrafen

1.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het doel van het weerstandsvermogen is het bepalen of tegenvallers die zich kunnen voordoen opgevangen kunnen worden zonder dat de normale bedrijfsgang daardoor wordt verstoord. Hiervoor is het van belang dat er periodiek een inventarisatie plaatsvindt van risico's die zich kunnen voordoen. Aangezien De Connectie maar zeer beperkt beschikking heeft over eigen weerstandscapaciteit, vooral omdat er geen algemene reserve gevormd wordt, is het des te meer van belang om het risicoprofiel zorgvuldig op te stellen. Immers, wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen moeten de gemeenten hiervoor worden aangesproken. Verwacht wordt dat zij hier (pro rata) weerstandscapaciteit voor organiseren.

De Connectie volgt de principes van het risico-gestuurd werken. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat beheersmaatregelen worden genomen om de risico's te beheersen. De Connectie blijft het risicomanagement ontwikkelen. Door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en door het op vast terugkerende momenten goed te kijken naar risicomanagement. Dit gebeurt vanuit zowel het perspectief van onze organisatiedoelstellingen als vanuit het perspectief van informatieveiligheid en business continuïteit.

Inventarisatie weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit van De Connectie bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om onverwachte uitgaven (tegenvallers) te dekken. Mogelijke onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn de Algemene reserve, de aan specifieke risico's verbonden bestemmingsreserves, het resultaat over het boekjaar en de post onvoorzien.

In de onderstaande tabel is de begrote weerstandscapaciteit (per jaar) in beeld gebracht.

	Begroting	Jaarrekening		Meerjarenraming		
	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Bedragen x 1.000 euro						
Weerstandscapaciteit						
Algemene Reserve	-357	-323	-174	-25	-	-
Saldo exploitatie	21	421	21	21	21	21
Frictie ivm afbouw	-	205	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Prijsindexatie	-	1.431	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-336**	**1.734**	**-153**	**-4**	**21**	**21**

De Connectie heeft vooralsnog niet de beschikking over een eigen (positieve) algemene reserve waarmee algemene risico's kunnen worden opvangen. Het resultaat over het boekjaar 2022 bedraagt € 421.000 voordelig voor bestemming.

De Connectie heeft het komende jaar nog wel beschikking over een post voor personele fricties als gevolg de voorziene afbouw van formatie, te weten het restant uit de bestemmingsreserve Veranderopgave ten behoeve van frictiekosten. Ook de bestemmingsreserve prijsindexatie is onderdeel van de weerstandscapaciteit aangezien deze aan een specifiek risico verbonden is.

De saldi van de overige bestemmingsreserves zijn niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Deze saldi zijn namelijk niet bestemd voor het afdekken van algemene of specifieke risico's, maar voor kosten die samenhangen met een specifieke opgave.

Inventarisatie risico's

Jaarlijks vindt een risico-inventarisatie met managers en overige stakeholders plaats. Voor de jaarrekening is dit risicoprofiel geactualiseerd. Hierin zijn alleen risico's meegenomen met mogelijke financiële gevolgen. Risico's die zijn afgedekt door een bestemmingsreserve, een voorziening of verzekering zijn niet meegenomen in deze inventarisatie. Dit geldt ook voor begrotingsrisico's. In onderstaande tabel staan de belangrijkste bijgewerkte risico's met een financieel gevolg, afgezet tegen de risicoscore uit de MJPB 2022-2025 en de jaarrekening 2021:

Nr.	Risico/gebeurtenis	Kans	Impact	Risicoscore		
				MJPB 2022-2025	JR 2021	JR 2022
1a	Er is onvoldoende veranderkracht voor de harmonisatie, standaardisatie en digitalisering van werkprocessen.	Gemiddeld	Groot	€ 525.000	€ 375.000	€ 375.000
1b	Kansen om te harmoniseren en te standaardiseren blijven onbenut, waarmee besparingspotentieel wordt misgelopen.	Gemiddeld	Groot	€ 675.000	€ 525.000	€ 375.000
2.	Achterstanden in de kwaliteit van de overgekomen dienstverlening.	Groot	Gemiddeld	€ 750.000	€ 525.000	€ 375.000
3.	De Connectie is afhankelijk van (duurdere) inhuur voor het continueren van de dienstverlening.	Groot	Groot	€ 263.000	€ 525.000	€ 525.000
4.	Er wordt door de gemeenten meer van De Connectie verwacht dan wat er op basis van de ingebrachte middelen kan worden geleverd.	Klein	Gemiddeld	€ 187.500	€ 187.500	€ 100.000
5.	Door het ontbreken van een goed functionerende governance en onvoldoende aansluiting met de beleids-cyclus van de gemeenten komt de opgave van De Connectie onder druk te staan.	Groot	Groot	€ 1.050.000	€ 525.000	€ 525.000
6.	Het afschalen/ ontvlechten van dienstverlening aan derden leidt tot een volume-afname bij De Connectie.	Groot	Klein	€ 525.000	€ 525.000	€ 187.500
7.	Totdat interventies in ICT geëffectueerd zijn, zijn de continuïteitsrisico's groot.	Groot	Groot	€ 750.000	€ 525.000	€ 525.000
8.	Door de nieuwe eisen aan het werk van De Connectie ontstaan kwalitatieve personele fricties.	Groot	Gemiddeld	€ 525.000	€ 262.500	€ 262.500
9.	Effecten coronacrisis.	Klein	Klein	€ 525.000	€ 262.500	€ 50.000
10.	Toenemende dreiging op het gebied van Informatie-veiligheid en privacy.	Gemiddeld	Zeer groot	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000
	TOTAAL			**€ 6.525.500**	**€ 4.987.500**	**€ 4.050.000**

De risicoscore is tot stand gekomen door de kans en impact van het risico met elkaar in verband te brengen. Hiervoor zijn de kansen en risico's onderverdeeld in de volgende categorieën:

Kans			Impact		
Categorie	Klasse	Gemiddeld	Categorie	Klasse	Gemiddeld
zeer klein	0 - 20%	10%	zeer klein	€ 0 - € 100.000	€ 50.000
klein	20 - 40%	30%	klein	€ 100.000 - € 250.000	€ 175.000
gemiddeld	40 - 60%	50%	gemiddeld	€ 250.000 - € 500.000	€ 375.000
groot	60 - 80%	70%	groot	€ 500.000 - € 1.000.000	€ 750.000
zeer groot	80 - 100%	90%	zeer groot	> € 1.000.000	€ 1.500.000

Ontwikkeling risicoprofiel

Het risicoprofiel is ten opzichte van de jaarrekening 2021 afgenomen met ruim € 900.000. Met de bestuursopdracht zijn een aantal risico's gemitigeerd of teruggebracht. Dat is terug te zien in het totale risicoprofiel van De Connectie. De komende jaren wordt gewerkt aan het nog verder beheersen en voorkomen van risico's. Hieronder volgt een toelichting op de risico's die zijn opgenomen in de bovenstaande tabel.

Ad 1a.
Bij de vorming van De Connectie in 2017 is veel innovatiekracht (in personele zin) achtergebleven bij de gemeenten. Inmiddels is de harmonisatie, standaardisatie en digitalisering van werkprocessen in volle gang en voor een deel ook voltooid (zoals het financieel systeem en het belastingpakket). Tegelijkertijd is een ontwikkeling te zien waarbij omgevingsfactoren en de klantvraag aan verandering onderhevig zijn. De verwachtingen zijn hoog en doen een aanzienlijk appèl op onze organisatie. Als gevolg hiervan staan geplande doelstellingen onder druk.

Bovenstaande ontwikkeling vraagt om een frisse blik op doelstellingen en financiën. Zo brengen we doelstellingen en financiën beter in evenwicht. Het bestuur heeft, als onderdeel van de bestuursopdracht, de eerste stap gezet voor deze nieuwe aanpak genomen. Tegelijkertijd wordt binnen De Connectie gestuurd op strategische personeelsplanning om aan de veranderende omgeving en klantvraag te kunnen voldoen. Het risico is hiermee kleiner dan in de meerjarenbegroting. De verwachting is dat hierdoor op termijn het risico verder kan worden teruggebracht.

Ad 1b.
Het harmoniseren en standaardiseren van de dienstverlening is belangrijk om de -financiële en inhoudelijke- doelstellingen van De Connectie te behalen. Het risico bestaat dat lokale vraagstukken en de lokale politiek boven deze doelen komen te staan. De afgelopen jaar opgestelde bestuursopdracht heeft extra ruimte gecreëerd om de komende jaren de aandacht te leggen op harmoniseren en standaardiseren. Daardoor is het risico al deels verminderd in 2022. Mede afhankelijk van de bereidheid van de gemeenten om over te gaan tot verdere harmonisatie en standaardisatie, zoals bijvoorbeeld in het applicatielandschap, het formuleren van gezamenlijke opdrachten, of het volgen van het standaardproces, is de verwachting dat dit risico in de loop van de tijd naar beneden kan worden bijgesteld.

Ad 2.
Het risico bestaat dat er discussies ontstaan over kwalitatieve achterstanden doordat geen 'foto' kon worden gemaakt van de overgedragen dienstverlening bij de start van De Connectie. Op diverse vakgebieden is en wordt er ingelopen op deze achterstanden. De steeds krapper wordende arbeidsmarkt en ook de ingewikkelde (ICT) casuïstiek bemoeilijkt het definitief wegwerken van de achterstanden. Ook zien we, als gevolg van financiële en personele schaarste, nu een toenemende achterstand in de ontwikkeling van de bedrijfsvoering van De Connectie zelf. Voor het op niveau brengen en houden van de eigen bedrijfsvoering is De Connectie afhankelijk van het beschikbare kader. Rekening houdend met de financiële situatie van de gemeenten, doet De Connectie binnen dit kader het maximaal mogelijke. Ondanks deze hindernissen is het afgelopen verder ingelopen op de achterstanden en kon het risico naar beneden worden bijgesteld. Als er de komende jaren in samenwerking met de gemeenten volgende stappen gezet kunnen worden kan dit risico nog verder worden verminderd.

Ad 3.
Ondanks de focus op strategische personeelsplanning blijft inhuur nodig. Voor het uitvoeren van projecten, voor maat- en meerwerk en voor vervanging bij ziekte. Door toenemende schaarste op de arbeidsmarkt is het lastig om vacatures in te vullen of tijdelijke krachten aan te trekken. Daarbij zien we dat zowel de tarieven voor inhuur als de salarissen voor specialistisch personeel substantieel aan het toenemen zijn, waardoor potentiële nieuwe arbeidskrachten kunnen kiezen voor een andere baan. Hierdoor is dit risico significant toegenomen ten op zichte van de meerjarenbegroting. Regionale samenwerking op het gebied van arbeidsmarktbenadering en recruitment kan hierin een oplossing bieden. Op dit punt is de gewenste samenwerking met de gemeenten nog niet bereikt.

Ad 4.
Doordat de verwachtingen van de gemeenten (in kwalitatieve en kwantitatieve zin) hoger liggen dan De Connectie op basis van het beschikbaar gestelde kader kan leveren ontstaat er een risico. Hiertoe is besloten om de manier waarop we omgaan met het afsluiten van maat- en meerwerk te verbeteren. Daarnaast is bij de MJPB 2022-2025 voorgesteld om de compensatie van autonome prijsontwikkelingen te herzien. Ook is er een bestemmingsreserve gevormd om de effecten van inflatie op langlopende contracten op te vangen. Hiermee worden de effecten van inflatie voorspelbaarder voor de gemeenten en zekerder voor De Connectie. Door deze maatregel kon het risico naar beneden worden bijgesteld ten opzichte van de meerjarenbegroting. Toch moet blijvend aandacht worden besteed aan het risico dat autonome ontwikkelingen niet worden doorvertaald naar de bedrijfsvoering. Dit risico is inherent aan het op afstand organiseren van de bedrijfsvoering. Voor dit risico zullen nieuwe manieren van werken moeten worden ontwikkeld. Het bestuur ziet dit als onderdeel van de door te voeren verbeteringen in de governance. Hier zal De Connectie samen met de gemeenten een andere invulling aan moeten geven om dit risico verder af te kunnen bouwen.

Ad 5.
Er is nog steeds behoefte aan meer proactieve strategische en tactische sturing vanuit het collectief opdrachtgeverschap van de gemeenten. Dit is een lastige opgave gebleken, ondanks de inspanningen die zijn geleverd om hier verbetering in aan te brengen. Het wordt steeds duidelijker dat de beleidscyclus van De Connectie onvoldoende aansluit bij die van de gemeenten. Er is een toenemende noodzaak om de bestuurlijke cycli beter op elkaar aan te laten sluiten, niet alleen planningstechnisch, maar vooral ook inhoudelijk.

Een fundamenteel vernieuwde werkwijze moet ervoor zorgen dat de perspectiefnota en de begroting van De Connectie meer volgend worden aan de perspectiefnota's en begrotingen van de gemeenten als eigenaren en opdrachtgevers. Voor het terugdringen van dit risico is de afhankelijkheid van omgevingsfactoren minder groot. Het terugdringen vraagt vooral iets van de afstemming tussen gemeenten. In dit geval specifiek bij de totstandkoming van het beleid. Voor de beleidscyclus 2023-2026 is geprobeerd hier weer een stap in te zetten. Vooral bij het opstellen van de perspectiefnota's van De Connectie is hier nog onvoldoende vooruitgang geboekt. Meer input van en wisselwerking met en vooral ook tussen de gemeenten is nodig om dit risico nog verder te kunnen beperken.

Ad 6.
In de bestuursopdracht is vastgelegd dat de groeiambitie van De Connectie voorlopig kwalitatief moet zijn en dit niet het moment is voor (aanvullende) dienstverlening buiten de gemeenten-eigenaren. In 2022 heeft zich dit geuit in het afschalen van de dienstverlening aan West Maas en Waal en het stoppen van de dienstverlening voor de ODRA. Dit betekent dat dit risico zich heeft voorgedaan. De effecten van deze aanpassingen in de dienstverlening zijn of worden verwerkt in de begroting van De Connectie. Het risico dat hier resteert betreft de dienstverlening die nu nog voor derden gedaan wordt. Als die dienstverlening verder wordt afgebouwd zal dit risico ook verder afnemen.

Ad 7.
De continuïteitsrisico's binnen de ICT-omgeving waren aanzienlijk, blijkt uit diverse onafhankelijke onderzoeken. Vanaf 2019 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld om de benodigde interventies uit te voeren. Het uitvoeren van dergelijke verbeteracties kost tijd. Hierdoor zijn de continuïteitsrisico's verminderd, maar nog niet volledig weggenomen. De verwachting is dat naarmate de ingezette projecten worden afgerond, het risico nog verder zal afnemen. Echter, als gevolg van de toenemende afhankelijkheid en complexiteit van het digitale landschap zullen de hieraan verbonden risico's continue mee moeten worden gewogen.

Ad 8.
Een groot deel van het personeelsbestand van De Connectie is één-op-één overgenomen van de deelnemende gemeenten. We zien verschillen ontstaan tussen de beschikbare kennis, vaardigheden en competenties en de snel veranderende eisen aan het werk. Strategische personeelsplanning helpt om de juiste match tussen vraag naar en aanbod van arbeid te behouden. Zodat er geen personeelstekorten ontstaan die gevolgen hebben voor de dienstverlening aan gemeenten. Ook in 2022 is er vol ingezet op strategische personeelsplanning. Toch is het door toenemende krapte op de arbeidsmarkt lastig om vrijgekomen plekken in te vullen met personeel dat al de relevante kennis en vaardigheden heeft voor de betreffende functie. Daarom is dit risico wel afgenomen ten opzichte van de meerjarenbegroting maar niet ten opzichte van de jaarrekening 2021.

Ad 9.
De coronacrisis lijkt op dit moment achter ons te liggen. Het risico is in 2022 dus grotendeels verdwenen. Toch blijven er nog wat risico's gerelateerd aan de crisis. Dit geldt vooral voor mogelijke 'verborgen kosten' die deze crisis met zich meebrengt, bijvoorbeeld door het niet of later realiseren van geplande projecten en activiteiten. De verwachting is dat deze verborgen kosten op korte termijn geheel inzichtelijk zullen zijn waarna dit geen risico meer is.

Ad 10.
De dreiging op het gebied van informatiebeveiliging en privacy neemt toe. De ervaring uit incidenten bij andere organisaties leert dat de gevolgen groot zijn. De financiële afwikkeling van schade kan soms moeizaam kan verlopen. Dit leidt tot risico's ten aanzien van het herstel van vitale processen. De Connectie stuurt erop het risico op cyberincidenten zo laag mogelijk te houden door blijvend te investeren in informatieveiligheid. Toch heeft de VNG geadviseerd om een stroppenpot voor cyber/ informatieveiligheid-incidenten aan te houden. Op dit moment is regionaal nog niet besloten tot het aanleggen van deze stroppenpot. Tot die tijd zal De Connectie dit risico zichtbaar maken in het risicoprofiel.

Frauderisico's
Een organisatie loopt altijd het risico op frauduleuze handelingen door medewerkers of bestuurders. De Connectie is hier geen uitzondering in. Bij de jaarlijkse risicoactualisatie worden frauderisico's meegenomen. Daarom is het belangrijk dat er beheersmaatregelen genomen worden. Dit is op diverse manieren gedaan. Zo is de administratieve organisatie zo ingericht dat risico's beheerst worden. Denk hierbij aan het waar nodig gebruiken van een vier-ogen principe en functiescheiding.

Bij het opstellen van de budgethoudersregeling en mandaatregeling is ook rekening gehouden met frauderisico. In de personeelsregeling is aandacht voor wat De Connectie verstaat onder integer en ethisch werken. Er is een meldpunt en er zijn vertrouwenspersonen als er misstanden vermoed worden. Ook in de ISAE3402 is er aandacht voor het voorkomen van fraude. Onze processen die zorgen voor logische en fysieke toegangsbeveiliging worden meegenomen in de controle. Door al deze beheersmaatregelen schatten wij de kans op en gevolgen van fraudeleuze handelingen op zeer klein.

Gevolgen

De hierboven genoemde risico's hebben tot gevolg dat:

1. De organisatiedoelstellingen van De Connectie onder druk komen te staan;
2. Belangrijk potentieel van de samenwerking onbenut blijft.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen drukt de mate uit waarin de organisatie in staat is om met de beschikbare risicodekking (weerstandscapaciteit) de benodigde risicodekking te matchen.

De geïnventariseerde risico's tellen op tot een risicoscore van € 4.050.000. De Connectie heeft vooralsnog niet de beschikking over een (positieve) eigen algemene reserve waarmee algemene risico's kunnen worden opvangen. Tot het moment dat er evenwicht is tussen weerstandscapaciteit en risicoprofiel, geldt dat wanneer risico's zich voordoen waar geen weerstandcapaciteit tegenover staat, de gemeenten hiervoor moeten worden aangesproken. Dit betekent dat de gemeenten hiervoor, pro rata, weerstandscapaciteit moeten organiseren. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen zal periodiek met de gemeenten, op ambtelijk en bestuurlijk niveau, worden besproken. Doel is om grip te houden op de aard en omvang hiervan.

Ratio's kengetallen

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Financiële kengetallen			
Netto schuldquote	28,16%	18,61%	20,97%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	28,16%	18,61%	20,97%
Solvabiliteitsratio	0,16%	-1,37%	4,74%
Structurele exploitatieruimte	0,46%	0,05%	0,29%
Totaal			

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op basis van de verantwoordingsvereisten vijf financiële kengetallen. Van deze vijf financiële kengetallen zijn er vier van toepassing op De Connectie. Op basis van deze kengetallen wordt de financiële positie van De Connectie geanalyseerd. De VNG heeft een aantal normen ontwikkeld om een globale waardering te geven aan deze indicatoren.

Netto schuldquote: dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de totale schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. Dit percentage is in 2022 gedaald met 7,19%-punt ten opzichte van 2021 als door wijzigingen in de omvang van de leningenportefeuille. Hiermee valt deze ruim binnen de signaalwaarde (130%). Bij de Connectie is geen sprake van verstrekte leningen.

Solvabiliteit: dit cijfer geeft de mate aan waarin de bezittingen (balanstotaal) zijn gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). De VNG en de provincie Gelderland gebruiken als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. De Connectie scoort hier onvoldoende op door de omvang van het eigen vermogen. Hiertegenover staat dat de eigenaren, zoals opgenomen in de G.R., ervoor dienen te zorgen dat De Connectie altijd in staat moet zijn om haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte: dit cijfer helpt om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om (structurele) tegenvallers op te vangen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt. Een negatief percentage betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. Het eerste is bij De Connectie in 2022 het geval.

Bij de start van De Connectie zijn bestuurlijke keuzes gemaakt ten aanzien van het aanhouden van eigen vermogen door De Connectie. Inherent hieraan moet de totale financiële positie van De Connectie als onvoldoende worden gekwalificeerd. Hiermee wordt immers de mate bedoeld waarin een organisatie duurzaam en zelfstandig in staat is om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Dit is terug te zien in zowel het weerstandsvermogen als in de solvabiliteit van De Connectie. De kengetallen waar De Connectie wel invloed op heeft, zoals de netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte, laten een positiever beeld zien.

1.3.2 Financiering

Beleidsvoornemen financieringsfunctie

De financieringsfunctie van De Connectie is alleen gericht op ondersteuning van de publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig en risicomijdend karakter. Als financiering nodig is, vindt de uitvoering daarvan plaats binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en hetgeen door het bestuur van De Connectie aan kaders is vastgesteld in de financiële verordening. Zo worden voor het aantrekken van financieringen met een looptijd van langer dan één jaar tenminste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instelling gevraagd en wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet Fido. In de financiële verordening is eveneens bepaald dat de directie zorgdraagt voor de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie. Deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut van De Connectie.

Risicoprofiel

De begroting van De Connectie wordt voor het grootste deel door de deelnemende gemeenten gedragen. Afspraken over de bevoorschotting voor het lopende jaar zijn erop gericht om de kortlopende liquiditeitsbehoefte af te dekken en liquiditeitsoverschotten zoveel mogelijk te voorkomen. Door het verbinden van de inkomende en uitgaande geldstromen is de financieringsbehoefte en het daarmee samenhangende renterisico klein. Investeringen van De Connectie worden gefinancierd met geldleningen, die qua looptijd zoveel mogelijk overeenstemmen met de levensduur van de activa. Gezien de aard en activiteiten van De Connectie is het risicoprofiel ten aanzien van de financiering hiervan beperkt.

Omslagrente

De omslagrente wordt berekend door de werkelijke aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het bij de begroting berekende omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. In de MJPB 2022-2026 is gerekend met een omslagrente van 0,5%.

Leningenportefeuille

	Looptijd jaren	Beginjaar lening	Eindjaar lening	Rente	Oorspronkelijk leningbedrag	Saldo lening 31.12.2021	Aangetrokken 2022	Aflossing 2022	Saldo lening 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro									
Verloopoverzicht leningen									
BNG 40.111.751	5	2018	2023	0,51%	2.920	1.168	-	584	584
BNG 40.111.752	10	2018	2028	1,10%	4.900	3.430	-	490	2.940
BNG 40.113.925	2	2020	2022	0,00%	1.000	500	-	500	-
BNG 40.113.926	4	2020	2024	0,05%	3.300	2.475	-	825	1.650
BNG 40.113.927	5	2020	2025	0,10%	3.300	2.640	-	660	1.980
BNG 40.114.859	2	2021	2023	-0,20%	1.200	1.200	-	600	600
BNG 40.114.861	3	2021	2024	-0,14%	1.100	1.100	-	367	733
BNG 40.114.862	5	2021	2026	-0,02%	2.800	2.800	-	560	2.240
BNG 40.114.860	6	2021	2027	0,04%	1.800	1.800	-	300	1.500
BNG 40115747	6	2021	2027	0,88%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115748	-	1900	1900	1,08%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115749	-	1900	1900	1,22%	1.800	-	1.800	-	1.800
BNG 40115750	-	1900	1900	1,33%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115751	-	1900	1900	1,52%	700	-	700	-	700
Totaal					**27.820**	**17.113**	**5.500**	**4.886**	**17.727**

De realisatie laat een omslagrente van 0,6% zien. Aangezien het verschil minder dan 25% bedraagt, is het niet noodzakelijk om de rentetoerekening o.b.v. de werkelijke rentelast te herzien. Het renteresultaat bedraagt € 12.000,-.

Kasgeldlimiet

	Begroting 2022	Jaarrekening 2022	Begroting 2023
Bedragen x 1.000 euro			
Kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal (euro's)	46.756	52.572	45.054
Toegestaan kasgeldlimiet (%)	8,2%	8,2%	8,2%
Toegestaan kasgeldlimiet (euro's)	3.834	4.311	3.694
Vlottende schuld	-	-	-
Vlottende middelen	9.080	7.463	9.080
Netto-vlottende schuld	-9.080	-7.463	-9.080
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**12.914**	**11.774**	**12.775**

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel De Connectie kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% [5] van het begrotingstotaal. Voor 2022 betekent dit dat De Connectie gemiddeld per kwartaal, maximaal € 3,8 miljoen aan kortlopende gelden mag opnemen. Komt de netto vlottende schuld voor een periode langer dan één kwartaal boven dit bedrag, moet dit worden omgezet in een langlopende geldlening.

De toegestane kasgeldlimiet wordt niet overschreden, maar biedt nog voldoende ruimte voor kortlopende financiering. In onderstaande tabel staat het gemiddelde bedrag per kwartaal van de netto vlottende schuld.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Bedragen x 1.000 euro				
Netto-vlottende schuld gemiddeld per kwartaal				
Vlottende schuld	-	1.250	3.000	2.000
Vlottende middelen	12.675	13.624	15.798	11.802
Netto-vlottende schuld	-12.675	-12.374	-12.798	-9.802

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een hulpmiddel om controle te hebben op het risico van een rentewijziging bij herfinanciering. Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet hoger zijn dan 20% [6] van het begrotingstotaal.

	Begroting	Jaarrekening	Meerjarenraming			
	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Bedragen x 1.000 euro						
Renterisiconorm						
Toegestaan renterisico (%)	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Toegestaan renterisico (euro's)	9.351	10.514	9.930	9.744	9.676	9.676
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen	3.059	4.886	5.969	4.785	3.093	2.100
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	6.292	5.629	3.961	4.959	6.583	7.576

Het renterisico wordt bepaald door het bedrag van de jaarlijkse aflossing op de huidige leningenportefeuille. In 2022 is er beperkt renterisico gelopen; er is sprake geweest van langlopende (her)financiering. Ook de komende jaren gaat De Connectie niet over de renterisiconorm heen.

[5] Art 2 lid 1d uitvoeringsregeling wet FIDO

[6] Art 2 lid 2d uitvoeringsregeling wet FIDO

1.3.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering van De Connectie zelf wordt voor een deel verzorgd door medewerkers van het Bedrijfsbureau. Ook maakt De Connectie gebruik van de diensten van haar eigen afdelingen.

Organisatiestructuur
Medio 2019 is de sturingsfilosofie van De Connectie aangepast. Een belangrijk onderdeel van deze aanpassing was het invoegen van een extra laag leidinggevenden (teamleiders) in de organisatiestructuur. Hierdoor zijn de taken en verantwoordelijkheden voor de leidinggevenden beter in balans gekomen. De afdeling Belastingen en de afdeling Basisregistraties en de afdeling Inkoop en Aanbestedingen en de afdeling Administratie en Beheer zijn samengevoegd. Het samenvoegen van deze afdelingen draagt bij aan het verder verbeteren van de dienstverlening.

Het doel van de sturingsfilosofie is om De Connectie een toekomstbestendige organisatie te maken met een adequate dienstverlening in nauwe samenwerking met de deelnemende organisaties. Dit doel kan worden versterkt door naast uitvoerende capaciteit ook te zorgen voor (beleids-)adviserende capaciteit op de verschillende vakgebieden binnen De Connectie.

In recent overleg tussen bestuur en gemeentesecretarissen is vastgesteld dat er een aanscherping nodig is op het gezamenlijk opdrachtgeverschap van de drie gemeenten met zoveel mogelijk als resultaat één opdracht voor De Connectie, onder meer op het gebied van IV/ICT. De verwachting is dat deze aanscherping de kwaliteit van dienstverlening kan verbeteren. Adviesbureau Berenschot is door het RCIOO, in opdracht van de gemeentesecretarissen, gevraagd om onderzoek te doen naar centralisering van dit IV/ICT opdrachtgeverschap, mogelijke manieren om hier vorm aan te geven en de gevolgen daarvan.

Sturing op de organisatiedoelstellingen
Het realiseren van de organisatiedoelstellingen gebeurt onder regie van de directie. De afdelingen stellen Resultaat- en Ontwikkelplannen (ROP's) op. In deze plannen zijn activiteiten benoemd die bijdragen aan de realisatie van de opgaven. Deze ROP's vormen het hele jaar door onderwerp van gesprek tussen de directie en het management. De gesprekkencyclus met de medewerkers van De Connectie sluiten daarbij aan. Met het maken van individuele resultaat- en ontwikkelafspraken met de medewerkers wordt bijgedragen aan het halen van de organisatiedoelstellingen. Halverwege het jaar wordt de voortgang hiervan besproken en waar nodig doelstellingen bijgesteld of aangepast. Aan het eind van het jaar bespreken leidinggevende en de medewerker samen de behaalde resultaten.

Binnen de huidige structuur zal steeds meer vorm worden gegeven aan het begrip *zelforganisatie*. De kracht ligt in het wederzijds vertrouwen. Leidinggevenden maken resultaatafspraken met teams en zorgen voor de middelen om deze doelen te behalen. De medewerkers bepalen zelf binnen het team de weg naar dit resultaat. Leidinggevenden begeleiden de medewerkers vanuit gelijkwaardigheid bij hun ontwikkeling. Medewerkers en leidinggevenden zoeken elkaar op als daar behoefte aan is. Er hoeft niet te worden gewacht op de (formele) momenten in de gesprekkencyclus om met elkaar in gesprek te gaan.

Personeelsbeleid
Bij de vormgeving van het HR-beleid staat het ontwikkelen van kansen voor medewerkers centraal. Daarom heeft De Connectie het programma Leren & Ontwikkelen. Dit programma heeft als doel om invulling te geven aan de 'K' van Kansen en om de organisatieontwikkeling te ondersteunen. Uitgangspunt van het programma is om het leren te koppelen aan de dagelijkse praktijk van de medewerker.

De Connectie geeft ruimte en verantwoordelijkheid en investeert in mensen. Omgekeerd zijn de medewerkers zich bewust van hun talenten en competenties (en die van elkaar) en blijven die ontwikkelen om de dienstverlening van De Connectie verder te verbeteren. Het doel is dat iedereen zoveel mogelijk op de juiste plek zit. Hoe meer het werk past bij iemands talenten en ambitie, hoe groter het werkplezier en hoe beter de prestaties. Medewerkers en managers kijken samen wat de juiste plek is voor de medewerker en hoe daar te komen. De Connectie heeft ook aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers wiens functies en rollen veranderen of zelfs helemaal verdwijnen.

In de MJPB 2021-2024 is opgenomen dat De Connectie voor alle teams een strategische personeelsplanning invoert, zodat De Connectie voorbereid is op de toekomst. Om ons heen zien we dat veranderingen elkaar steeds sneller opvolgen en de uitdagingen complexer worden. Er is een veranderende blik op politiek en overheid. Digitalisering speelt een grote rol, de klantvraag verandert en er is niet genoeg gekwalificeerd personeel. Strategische personeelsplanning helpt om de juiste match tussen vraag naar en aanbod van arbeid te behouden, zodat er geen personeelstekorten ontstaan die impact hebben op de dienstverlening aan de gemeenten. De Connectie zal de ingezette acties naar aanleiding van de strategische personeelsplanning blijven monitoren en tegelijkertijd hier continue op bijsturen door jaarlijks de strategische personeelsplanning aan te passen waar dat nodig is.

Er wordt gestuurd op duurzame inzetbaarheid van mensen. Onder andere door leren en ontwikkelen, het bieden van ruimte en verantwoordelijkheid en door aandacht te geven aan de gezondheid van medewerkers. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van managers en teamleiders door teamgerichte trainingen en maatwerkafspraken. Ook blijven we actief sturen op het terugdringen van het ziekteverzuim. We verwachten hiermee het (langdurig) verzuim verder terug te kunnen brengen. Daarnaast wordt ingezet op preventiebeleid waarbij aandacht is voor vitaliteit, de gezonde werkplek en een veilige werkomgeving.

	Begroting 2022	Realisatie 2022
Personeel	**in fte's**	**in fte's**
Administratie en Beheer en I&A	61,15	57,92
Bedrijfsbureau	20,30	15,89
Belastingen en basisregistratie	61,14	56,00
Documentaire informatievoorziening	37,46	35,44
Facilitaire zaken en Frontoffice	44,08	42,26
ICT	89,66	70,18
Management Support	44,33	49,33
Totaal	**358,12**	**327,02**

De vakafdelingen en het Bedrijfsbureau van De Connectie tellen samen tot een begrote formatie van 358,12 fte in 2022. De realisatie van de vaste bezetting is 327,02 fte. Hiermee is van de totaal beschikbare formatie 91% bezet met vast personeel. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar.

Administratieve organisatie

Aan de hand van een Service Organisatie Control (SOC) Rapport toont De Connectie aan in hoeverre zij voldoet aan de eisen ten aanzien van de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersorganisatie over de verslagperiode. Dit rapport is gebaseerd op de internationale ISAE 3402-standaard die door de nationale beroepsorganisaties wordt gebruikt. Dit maakt dat de klantorganisaties en hun accountants kunnen steunen op het assurancerapport van de onafhankelijke auditor bij voornoemd rapport. Dit leidt tot een efficiënt controleproces bij zowel De Connectie, als bij de klantorganisaties.

De opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersorganisatie wordt jaarlijks getoetst door een externe auditor. Hierbij wordt jaarlijks een ISAE 3402, type 2 assurancerapport afgegeven. Voornoemde rapportages over 2021 en 2022 hebben zich gericht op de financiële werkprocessen en bijbehorende algemene IT-beheersmaatregelen. Het streven is dat de rapportage en controle in 2023 wordt uitgebreid met een type 1 audit (naar opzet en bestaan van processen) voor de belastingprocessen. Vanaf 2024 worden deze processen dan ook onderdeel van de type 2 audit en rapportage. Na de afronding van de implementatie van het nieuwe E-hrm systeem volgen de PSA-processen.

Outputsturing en -verrekening

In 2020 heeft De Connectie een model voor integrale kostprijsberekening ontwikkeld, waarmee verder invulling kan worden geven aan een systematiek van outputfinanciering en -verrekening met de deelnemers. Deze systematiek gaat nader inzicht en begrip opleveren van productprijzen en -volumes. Dit inzicht stelt zowel de gemeenten als De Connectie in staat de kosten van bedrijfsvoering beter te sturen en te beheersen. Belangrijk uitgangspunt van outputsturing en -verrekening, aan de hand van een kostprijsmodel, is dat de gebruiker betaalt.

Voorzien was dat al eerder met het model zou kunnen worden 'geoefend' waarmee aannames in het model konden worden gevalideerd en de herverdeeleffecten als gevolg van de nieuwe methode geanalyseerd. Daarmee zou het model vanaf 2022 al kunnen worden gebruikt voor (gedeeltelijke) verrekening op basis van output. Een goede werking van het kostprijsmodel vraagt echter om aansluiting van een veelheid aan bronnen op de kostprijsmethode en stelt eisen aan de betrouwbaarheid en continue beschikbaarheid van de gegevens uit deze bronnen. In 2022 was de inzet vooral hierop gericht, maar door personele wisselingen en schaarste in de bezetting is vertraging in de planning ontstaan.

In 2023 zal de werking van het kostprijsmodel en de effecten van de nieuwe methode worden geanalyseerd. Op basis van de resultaten hiervan zal, samen met de gemeenten, een invoeringsstrategie worden opgesteld.

Business continuity management (BCM)
Het doel van een Business Continuity Management System (BCMS) is het in stand houden van de bedrijfsvoering bij verstoringen of calamiteiten. Denk hierbij aan uitval van systemen en applicaties, maar bijvoorbeeld ook aan de gevolgen van cyberincidenten of brand. De gemeenten hebben de ambitie uitgesproken om in regionaal verband op te trekken bij het verder vormgeven van het continuïteitsmanagement. Daarbij is het doel te komen tot de implementatie van een BCMS conform de NEN-EN-ISO 22301 standaard.

Huisvestingsbeleid
De Connectie maakt gebruik van de huisvesting van de gemeente Arnhem. Hiervoor is een huurovereenkomst gesloten tussen De Connectie en de gemeente Arnhem. De Connectie wordt in het kader gecompenseerd voor de huisvestingslasten. De gemeente Arnhem denkt op dit moment na over haar toekomstige huisvestingssituatie waarbij verschillende scenario's worden onderzocht. De Connectie denk ook na ook haar huisvesting en betrekt daarbij de huisvestingsvraagstukken van de drie gemeenten en in het bijzonder die van de gemeente Arnhem. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het concept van tijd- en plaatsonafhankelijk werken.

Informatievoorziening en Business Intelligence
Eind 2021 is een Regionale Informatievisie en -strategie uitgewerkt. Deze visie en strategie is van belang voor een goedwerkende en op de gemeente afgestemde informatievoorziening. Daarnaast is de strategie ook belangrijk om te blijven voldoen aan de veranderende wet- en regelgeving. Een belangrijk deel van de informatievoorziening vertaalt zich naar ICT-oplossingen die bij en met De Connectie kunnen worden ontwikkeld. De Regionale Informatievisie en -strategie dient als regionaal kader voor de ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorziening voor de komende drie tot vijf jaar.
Harmonisatie is een thema uit de strategie en wordt gezien als één van de belangrijkste succesfactoren. Door het applicatielandschap van de gemeenten te vereenvoudigen en het beheer te stroomlijnen ontstaan uiteindelijk efficiencyvoordelen, minder kwetsbaarheid en is er meer aandacht voor kwaliteit en innovatie. Dit in navolging van de harmonisatie die al heeft plaatsgevonden van de applicaties voor de primaire processen van De Connectie. De Connectie biedt gemeenten ondersteuning bij het realiseren van een geharmoniseerd applicatielandschap.

Op het gebied van Business Intelligence (BI) wordt nauw samengewerkt met de gemeente Arnhem. Er zal geleidelijk een goed functionerend stelsel van kritische performance indicatoren (KPI's) opgebouwd worden in de nieuwe BI omgeving. BI heeft een belangrijke rol bij het ontsluiten van deze data en het genereren van sturings- en verantwoordingsinformatie.

Informatieveiligheid en privacy
Het regionaal strategisch informatieveiligheidsbeleid moet, samen met een hiervoor ondersteunend managementsysteem, de basis vormen voor een projectmatige aanpak voor de ISO27001 en BIO-implementatie. In de praktijk blijkt het lastig om hier beleidsmatig op te harmoniseren, mede door het ontbreken van een regionale governance-structuur. Daarnaast is er beperkte capaciteit beschikbaar binnen de vier organisaties. De gemeente Arnhem is nu, als grootste stakeholder, gevraagd hier het initiatief in te nemen. De aanbesteding voor ondersteunende managementsysteem (ISMS) is inmiddels in gang gezet.

In 2022 (en deels eind 2021) heeft De Connectie samen met de gemeente Arnhem een nulmeting op Informatieveiligheid en Privacy uit laten voeren. Onafhankelijk onderzoek geeft hierbij aan dat een programma ter verbetering noodzakelijk is, naast een uitbreiding van de formatie voor dit thema. Dit is meegenomen in de Perspectiefbrief 2023 en uiteindelijk vertaald naar de MJPB 2023-2026. De verbeterprogramma's Informatieveiligheid (2022) en Privacy (2023) zullen samen worden getrokken en starten in 2023. De voorbereidingen, i.c. de selectie voor externe ondersteuning op deze verbeterprogramma's, hebben goeddeels in 2022 plaatsgevonden.

Bij de meeste datalekken en securityincidenten spelen handelingen en fouten van gebruikers een belangrijke rol. Bewustwording heeft dan ook de meeste aandacht binnen de genoemde verbeterprogramma's. Op het gebied van bewustwording is daarom ook samen met de gemeente Arnhem in 2022 de Week van de Digitale Weerbaarheid georganiseerd. In die week was er een uitgebreid bewustwordingsprogramma met sprekers en workshops. Hier zal een periodiek en regionaal vervolg aan worden gegeven.

Communicatie

Communicatie blijft zich ontwikkelen tot een interactief proces waarbij De Connectie, haar klanten en medewerkers informatie uitwisselen. Ook in de keuze van communicatiemiddelen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de behoefte van medewerkers, klanten en andere geïnteresseerden zoals leveranciers, mogelijke nieuwe werknemers en de media. Sinds eind 2021 zijn twee portalen van De Connectie veranderd. De website www.connectie.nl is compleet vernieuwd. De nieuwe website maakt de wens waar om een aansprekend visitekaartje te hebben voor (potentiële) werknemers, (nieuwe) klanten, inwoners, leveranciers, media en overige geïnteresseerden. Daarnaast is het interne communicatiekanaal info.connectie.nl vervangen door een nieuwe, moderne intranetomgeving. De drie gemeenten gebruiken dezelfde omgeving. Met het nieuwe intranet voldoen we aan de wens om één intranet te hebben dat bestaat uit verschillende onderdelen voor De Connectie en de drie gemeenten.

Daarnaast heeft De Connectie haar activiteiten op LinkedIn uitgebreid. Eerder gebruikte De Connectie LinkedIn voor het delen van vacatures. Sinds kort experimenteert De Connectie ook met het gericht werven via LinkedIn. Daarnaast geeft de LinkedIn-pagina met enige regelmaat inkijk in hoe het is om bij De Connectie te werken. Ook intern worden verschillende middelen ingezet om de interactie binnen de organisatie te vergroten. Denk hierbij aan Coffietijd, een maandelijkse live-uitzending waarin het management de organisatie bijpraat en met hen in gesprek gaat, en ons halfjaarlijkse magazine ''Connect''. Door medewerkers te enthousiaster te maken over en te betrekken bij De Connectie wordt de organisatiecultuur versterkt.

Juridische zaken

De Connectie hecht er groot belang aan om zich zeker te stellen dat ze voldoet aan alle vigerende wet- en regelgeving. Indien De Connectie niet compliant is, kan dit financiële-, juridische- en imagorisico's met zich meebrengen. Derhalve is het beleid erop gericht om permanent actueel inzicht te hebben in de vigerende wet- en regelgeving en de naleving hiervan cyclisch te borgen. Verschuiving van de rechtmatigheidsverantwoording naar het bestuur benadrukt het belang hiervan. Door de organisatie wordt hier op voorgesorteerd door het normen- en toetsingskader expliciet onderdeel te maken van het interne controleplan.

Sancties op Rusland

De Connectie heeft geen contracten meer met Rusland of Russische bedrijven. De sancties hebben geen effect op onze standaard dienstverlening. Vanuit inkoop en aanbesteding is een communiqué uitgegaan naar de organisatie en de gemeenten/eigenaren dat vanwege de sancties er geen zaken worden gedaan met Rusland of Russische bedrijven.

1.3.4 Wet Open Overheid

Informatiehuishouding en de Wet open overheid

Transparantie van overheidsinformatie staat volop in de maatschappelijke belangstelling. De invoering van de Wet Open Overheid (Woo), op 1 mei 2022, geeft een impuls aan de informatiehuishouding en het actief beschikbaar stellen van informatie. Ook De Connectie valt als gemeenschappelijke regeling onder deze wet. Woo-verzoeken kunnen zowel direct bij De Connectie binnenkomen als via de gemeenten uiteindelijk bij De Connectie terechtkomen. De transparantie van het overheidshandelen vraagt van onze organisatie snel te kunnen laten zien wat, wanneer met wie gecommuniceerd is, en welke acties zijn uitgevoerd. Inzicht in de communicatie en besluitvorming is nodig vanwege de af te leggen verantwoording en bij mogelijke juridische geschillen. De Connectie en haar medewerkers zijn zich bewust van het belang van transparantie.

Afhandeling van Woo-verzoeken

Iedereen kan om informatie vragen die bij de gemeente berust. Landelijk is er een stijgende trend van het aantal verzoeken om informatie. Met de inwerkingtreding van de Woo is de maximale afhandeltermijn verkort van acht naar zes weken. De Connectie streeft er naar Woo-verzoeken zo snel mogelijk, en binnen de wettelijke termijn van antwoord te voorzien. De afhandeling van Woo-verzoeken is een bewerkelijke taak, en zal dat waarschijnlijk blijven. Om een tijdige afhandeling te halen moet ook de informatiehuishouding van onze organisatie op orde te zijn. Voor Woo-verzoeken die via de gemeenten bij De Connectie terecht komen is het cruciaal dat deze tijdig bij De Connectie terechtkomen en in afstemming en samenwerking met de gemeente(n) beantwoord worden. De Connectie heeft in de beantwoording van deze verzoeken een faciliterende rol in en de gemeente(n) een leidende rol.

Informatiehuishouding als randvoorwaarden

Informatiehuishouding betreft de vindbaarheid en volledigheid van (een enorme hoeveelheid) gegevens. De stroom aan digitale en deels nog papieren informatie is heel groot. Ook de variatie in verschijningsvormen is groot: documenten, gegevensbestanden, e-mail, data, sms, audio- en videobeelden, en zo meer. Goede informatiehuishouding vraagt om professioneel beheer op alle relevante informatie, in alle verschijningsvormen. Hiervoor worden verschillende zaaksystemen gebruikt. Voor een goed beheer is bovendien samenhang nodig met openbaarheid, privacybescherming en informatiebeveiliging. Met de inzet van verschillende zaaksystemen moet scherp zijn welke invloed dit heeft op het documentbeheer en de aan De Connectie (gemandateerde) taken. Zo moet het bijvoorbeeld helder zijn wiens taak en verantwoordelijkheid het wordt om documenten te openbaren en op welke wijze deze openbaarstelling dient plaats te vinden. Daarnaast is de rol van De Connectie om tot geharmoniseerde oplossingen te komen en de aansluiting op een centraal, regionaal RMA (Record Management Applicatie) mogelijk te maken. Voor de zomer van 2023 moet er meer zicht zijn op de keuzes ten aanzien van een RMA en de financiële gevolgen hiervan.

Ook zet onze organisatie in op bewustwording bij alle medewerkers, zodat zij zorgvuldig met gegevens en informatie omgaan en zorgen voor juiste dossiervorming. Zo is in 2022 de week van de weerbaarheid georganiseerd waarin ook aandacht was voor deze onderwerpen. In 2023 zal hier regionaal vervolg aan worden gegeven. Dit alles leidt tot het beschikbaar en vindbaar maken van informatie, die bovendien volledig en veilig wordt bewaard.

2. Jaarrekening

2.1 Overzicht van balans en toelichting

2.1.1 Balans per 31 december 2022

ACTIVA					PASSIVA				
		31.12.2021		31.12.2022			31.12.2021		31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro									
Vaste activa					**Vaste passiva**				
Materiele vaste activa (ec.nut)		14.599		14.122	Eigen vermogen		58		1.884
					- Algemene reserve	*-472*		*-323*	
					- Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen	-		*1.431*	
					- Bestemmingsreserve Veranderopgave	*284*		*264*	
					- Bestemmingsreserve Informatieveiligheid	-		*75*	
					- Bestemmingsreserve Veranderopgave BR	*15*		*15*	
					- Bestemmingsreserve effecten soc. plan	*155*		-	
					- Resultaat voor bestemming	*76*		*421*	
					Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		92		827
					Netto vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jr		17.113		17.727
					- Onderhandse leningen	*17.113*		*17.727*	
Totaal vaste activa		**14.599**		**14.122**	**Totaal vaste passiva**		**17.263**		**20.438**
Vlottende activa					**Vlottende passiva**				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		17.212		22.027	Netto vl. Schulden met een rentetypische looptijd < 1 jr		412		523
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	*13.477*		*7.386*		- Onderhandse leningen	-		-	
- Vorderingen op openbare lichamen	*3.669*		*14.589*		- Schulden aan openbare lichamen	*328*		*318*	
- Overige vorderingen	*66*		*53*		- Overige schulden	*84*		*205*	
Liquide middelen		27		77					
Overlopende activa		4.582		3.507	Overlopende passiva		18.745		18.772
Totaal vlottende activa		**21.821**		**25.612**	**Totaal vlottende passiva**		**19.157**		**19.295**
TOTAAL ACTIVA		**36.420**		**39.734**	**TOTAAL PASSIVA**		**36.420**		**39.734**

2.1.2 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31.12.2021	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Materiële vaste activa met economisch nut					
Vervoermiddelen	67	-	-	-22	45
Machines, apparaten en installaties	13.084	4.393	-4	-4.579	12.894
Overige materiële vaste activa	1.448	45	-	-310	1.183
Totaal	**14.599**	**4.438**	**-4**	**-4.912**	**14.122**

De investeringen in 2022 zijn met name gedaan in hardware en komen deels voort uit het programma 2!Connect om te komen tot een gemeenschappelijke ICT-infrastructuur (€ 1,5 mln.). Overige investeringen hebben betrekking op de aanschaf van mobiele devices (€ 1,1 mln.), netwerkcomponenten (€ 0,6 mln.), audiovisuele middelen (€ 0,2 mln.) en dockingstations (€ 0,2 mln.). De investeringen in de overige materiële vaste activa betreft de aanschaf van elektrisch verstelbaar kantoormeubilair. De gedane desinvestering heeft betrekking op buiten gebruik gestelde apparatuur van de ODRA, nadat de dienstverlening aan de ODRA is beëindigd.

Per 31 december 2021 stond er voor € 0,4 mln. aan onderhanden activa. Het betreft hier hoofdzakelijk voorraden thin clients, monitoren, laptops, telefoons en tablets. De waarde van de onderhanden activa per 31 december 2022 bedraagt € 0,9 mln. Door de langere levertijden van ICT-apparatuur is besloten om een hogere voorraad aan te houden. Dit om te voorkomen dat nieuwe aanvragen voor uitgifte van ICT-apparatuur vertraging oploopt. Onderhanden activa maakt deel uit van de materiële vaste activa, maar hierover wordt pas afgeschreven wanneer deze activa in gebruik wordt genomen.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

	Boekwaarde 31.12.2021	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	13.477	7.386
Vorderingen op openbare lichamen	3.669	14.589
Overige vorderingen	66	53
Totaal	**17.212**	**22.027**

Uitzettingen in 's Rijksschatkist
De uitzettingen in 's Rijksschatkist bedragen per ultimo 2022 € 7,4 mln. Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag ingesteld. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is vastgesteld op 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 mln. Het meerdere dient te worden afgestort naar Rijksschatkist.

Onderstaande tabel specificeert het gemiddelde bedrag per kwartaal dat buiten Rijksschatkist is aangehouden. Er is geen sprake van overschrijding van het drempelbedrag. Middelen boven het drempelbedrag worden dagelijks afgestort.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Bedragen x 1.000 euro				
Middelen buiten 's Rijks schatkist				
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	206	213	68	75
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	794	787	932	925
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Vorderingen op openbare lichamen

	Arnhem	Renkum	Rheden	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro				
Vorderingen op openbare lichamen				
Vorderingen gemeenten:				
- Bijdrage 1e kwartaal 2023	10.113	1.457	-	11.570
- Maat- en meerwerk	1.142	248	340	1.730
- Kaderuitbreiding n.a.v. 1e bestuursrapportage 2022	752	-	-	752
- Bijdrage CAO ontwikkelingen	227	-	56	282
- Bijdrage autonome prijsontwikkelingen	-	252	-	252
	12.234	**1.957**	**395**	**14.587**
Overige vorderingen op openbare lichamen				2
Totaal				**14.589**

De vorderingen op openbare lichamen bestaan voor een belangrijk deel uit de in 2022 gefactureerde bijdrage over het eerste kwartaal van 2023. De overige vorderingen betreffen gefactureerd maat- en meerwerk, kaderuitbreiding naar aanleiding van de 1e bestuursrapportage 2022 en de compensatie voor CAO-ontwikkelingen en autonome prijsontwikkelingen op basis van de overeengekomen uitgangspunten voor de begroting.

Overige vorderingen
De overige vorderingen bestaan uit privaatrechtelijke debiteuren.

Liquide middelen

	Boekwaarde 31.12.2021	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro		
Liquide middelen		
Banksaldo	27	77
Totaal	**27**	**77**

Het saldo liquide middelen per ultimo 2022 bestaat enkel uit banksaldi. De Connectie houdt geen middelen in kas.

Overlopende activa

	Arnhem	Renkum	Rheden	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro				
Overlopende activa				
Nog te ontvangen bijdragen gemeenten:				
- Maat- en meerwerk	903	172	196	1.271
- Overig	46		24	70
	950	**172**	**219**	**1.341**
Vooruitbetaalde kosten				2.068
Overig n.t.o.				98
Totaal				**3.507**

De nog te ontvangen bijdragen van gemeenten bestaan voornamelijk uit, op balansdatum nog te factureren, bijdragen voor overeengekomen maat- en meerwerk.

De vooruitbetaalde kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op vooruitbetaalde licentiekosten voor ICT-toepassingen. Contracten voor licenties worden vaak voor meerdere jaren afgesloten en bij vooruitbetaling voldaan. Van deze € 2 mln. vooruitbetaalde kosten heeft € 1,8 mln. betrekking op 2023 en € 0,2 mln. op 2024 en verder.

De overige nog te ontvangen bedragen betreft de nog te factureren bijdragen voor overeengekomen maat- en meerwerk met derden en eindafrekening van dienstverleningsovereenkomsten.

Vaste passiva

Eigen vermogen

	Boekwaarde 31.12.2021	Toevoegingen	Ontrekkingen	Resultaat-bestemming 2022	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Eigen vermogen					
Algemene Reserve	-472	149	-		-323
Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen	-	1.431	-		1.431
Bestemmingsreserve Veranderopgave	284	-	20		264
Bestemmingsreserve Informatieveiligheid	-	75	-		75
Bestemmingsreserve Veranderopgave Basisregistraties	15	-	-		15
Bestemmingsreserve Effecten sociaal plan	155	-	155		-
Resultaat voor bestemming	76	-	76	421	421
Totaal	**58**	**1.655**	**251**	**421**	**1.884**

Algemene reserve
Bij het vaststellen van de jaarstukken 2020 heeft het bestuur besloten een deel van het negatieve resultaat te onttrekken aan de algemene reserve. Dit deel heeft betrekking op verschuivingen van investerings- naar exploitatieprojecten. Het negatieve saldo van de Algemene Reserve zal de komende jaren worden aangevuld vanuit de vrijgevallen kapitaalslastenbudgetten van de geplande investeringen, waarvoor uiteindelijk voor een SaaS-oplossing is gekozen.

Bestemmingsreserve Effecten sociaal plan
Vanaf ultimo boekjaar 2017 beschikt De Connectie over een bestemmingsreserve voor de financiële effecten van het sociaal plan. De bestemmingsreserve is bedoeld om de toekomstige kosten van (spaar-)verlof, salarisgaranties en persoonlijke toelagen te kunnen dekken. De rechten die door het sociaal plan zijn meegekomen naar De Connectie zijn door de gemeenten in 2017 ineens afgekocht voor een periode van 5 jaar. Verwacht wordt dat de onttrekking aan deze bestemmingsreserve hier gelijke tred mee houdt en is dus ook als zodanig verwerkt. Het saldo van deze bestemmingsreserve is per ultimo 2022 nihil.

Bestemmingsreserve Veranderopgave
Van deze bestemmingsreserve is per ultimo 2021 € 204.000 bestemd voor de kosten van personele fricties i.r.t. de veranderopgave van De Connectie, € 60.000 voor de veranderopgave ICT en € 20.000 voor de pilot robotisering van de afdeling DIV. Bij de resultaatbestemming over 2021 heeft het bestuur besloten dat de € 20.000 voor de pilot robotisering vrij kan komen te vallen ten gunste van de exploitatie 2022. Van het resterende saldo per ultimo 2022 ad € 204.000 derhalve bestemd voor personele fricties en € 60.000 voor de afronding van de veranderopgave ICT.

Bestemmingsreserve Veranderopgave Basisregistraties
Het bestuur heeft in 2019 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van het Plan van aanpak voor het team Basisregistraties. Het saldo per ultimo 2021 van deze reserve bedraagt € 15.000. In 2022 heeft er geen onttrekking plaatsgevonden. Deze bestemmingsreserve zal in 2023 volledig besteed worden.

Bestemmingsreserve Prijsontwikkelingen
Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor toekomstige prijsindexaties, aangezien De Connectie veelal werkt met langjarige contracten. Als gevolg van de huidigeprijsontwikkelingen is de verwachting dat, zodra de lopende contracten zijn uitgediend, deze een substantiële prijsverhoging zullen laten zien bij hercontractering. Bij het voorstel voor het instellen van de bestemmingsreserve heeft het bestuur ook besloten om de gemeentelijke compensatie voor (autonome) prijsontwikkeling, op basis van de meest recente raming van het CPB (augustus 2022), hieraan toe te voegen.

Bestemmingsreserve Informatieveiligheid
Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor Informatieveiligheid en Privacy. Bij het voorstel voor het instellen van de bestemmingsreserve is ook besloten om de niet bestede incidenteel toegekende budgetten te doteren aan de bestemmingsreserve. Een deel van de activiteiten loopt door naar 2023 of wordt gecombineerd met het onderwerp privacy en schuift hierdoor op in de tijd.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31.12.2021	Toevoegingen	Ontrekkingen		Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	92	-	46		46
Verlofvoorziening	-	781	-		781
Totaal	**92**	**781**	**46**		**827**

In 2019 is er een dotatie aan de voorziening gedaan in verband met een verlieslatende leaseovereenkomst. Aan de voorziening zal, in lijn met de resterende leasetermijnen, in 4 gelijke jaarlijkse termijnen worden onttrokken. In 2022 is er een dotatie aan de voorziening gedaan in verband met de nieuw afgesloten CAO waarin is bepaald dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren mogen sparen. De dotatie is gebaseerd op het saldo aan bovenwettelijke verlofuren per ultimo 2022.

Netto vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

				Boekwaarde 31.12.2021	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Netto vaste schuld met een rentetypische looptijd > 1 jaar					
Onderhandse lening				17.113	17.727
Totaal				**17.113**	**17.727**

In bovenstaand overzicht is boekwaarde van langlopende leningen per ultimo 2022 weergegeven. Het verloop van deze leningen in 2022 was als volgt:

	Looptijd jaren	Beginjaar lening	Eindjaar lening	Rente	Oorspronkelijk leningbedrag	Saldo lening 31.12.2021	Aangetrokken 2022	Aflossing 2022	Saldo lening 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro									
Verloopoverzicht leningen									
BNG 40.111.751	5	2018	2023	0,51%	2.920	1.168	-	584	584
BNG 40.111.752	10	2018	2028	1,10%	4.900	3.430	-	490	2.940
BNG 40.113.925	2	2020	2022	0,00%	1.000	500	-	500	-
BNG 40.113.926	4	2020	2024	0,05%	3.300	2.475	-	825	1.650
BNG 40.113.927	5	2020	2025	0,10%	3.300	2.640	-	660	1.980
BNG 40.114.859	2	2021	2023	-0,20%	1.200	1.200	-	600	600
BNG 40.114.861	3	2021	2024	-0,14%	1.100	1.100	-	367	733
BNG 40.114.862	5	2021	2026	-0,02%	2.800	2.800	-	560	2.240
BNG 40.114.860	6	2021	2027	0,04%	1.800	1.800	-	300	1.500
BNG 40115747	2	2022	2024	0,88%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115748	3	2022	2025	1,08%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115749	4	2022	2026	1,22%	1.800	-	1.800	-	1.800
BNG 40115750	5	2022	2027	1,33%	1.000	-	1.000	-	1.000
BNG 40115751	7	2022	2029	1,52%	700	-	700	-	700
Totaal					**27.820**	**17.113**	**5.500**	**4.886**	**17.727**

Om de financiering, conform de vastgestelde uitgangspunten, aan te laten sluiten op het boekwaardeverloop van de materiele vaste activa, zijn in 2022 een vijftal nieuwe leningen afgesloten. Daarbij is rekening gehouden met de verwachte realisatie van het investeringsprogramma voor 2022. Op de al lopende leningen is conform aflossingsschema afgelost.

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

			Boekwaarde 31.12.2021		Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar					
Onderhandse lening			-		-
Schulden aan openbare lichamen			328		318
- Crediteuren publiekrechtelijk		*13*		-	
- Overige schulden aan openbare lichamen		*315*		*318*	
Overige schulden					
- Crediteuren privaatrechtelijk			81		187
- Overig			3		18
Totaal			**412**		**522**

Onderhandse lening
In 2022 is een kasgeldlening aangegaan met een looptijd van een half jaar ten behoeve van de financiering van de dagelijkse activiteiten. Deze lening is per ultimo 2022 in zijn geheel afgelost.

Schulden aan openbare lichamen
De overige schulden aan openbare lichamen hebben betrekking op nog te betalen pensioenlasten.

Overlopende passiva

	Arnhem	Renkum	Rheden	Derden	Boekwaarde 31.12.2022
Bedragen x 1.000 euro					
Overlopende passiva					
Nog te betalen aan gemeenten en derden:					
- Vooruitgefactureerde bijdrage 1e kwartaal 2023	8.358	1.204	1.969	-	11.532
- Saldobevestiging 2021	576	-	24	-	599
- DVO gemeente Arnhem	409	-	-	-	409
- Minderwerk i.v.m. sluiting gemeentehuis Rheden	-	-	320	-	320
- Inzet inhuurbalie 2022	135	-	-	-	135
- Overig	16	2	10	-	28
	9.494	**1.206**	**2.323**	**-**	**13.023**
Af te dragen omzetbelasting					2.129
Af te dragen loonheffing					1.486
Nog te betalen inhuur					1.003
Nog te betalen facilitaire voorzieningen					333
Nog te betalen materiële kosten ICT					344
Nog te betalen materiële kosten Belastingen					100
Nog te betalen rente leningen					68
Nog te betalen accountantskosten					66
Nog te betalen BTW					215
Overig					5
Totaal					**18.772**

De nog te betalen bedragen aan de gemeenten bestaan uit verschillende posten. De grootste post heeft betrekking op de vooruit gefactureerde bijdrage voor het eerste kwartaal van 2023. Het nog te verreken minderwerk als gevolg van de sloop van het gemeentehuis van de gemeente Rheden heeft betrekking op het stopzetten van de facilitaire dienstverlening op deze locatie, totdat het nieuwe gemeentehuis in gebruik is genomen.

De post DVO-gemeente Arnhem betreft de verschuldigde bedragen voor de overeengekomen dienstverlening van de gemeente Arnhem aan De Connectie. Hierbij valt te denken aan het gebruik van gemeentelijke applicaties door De Connectie, maar ook voor ondersteuning op het gebied van juridisch advies en informatieveiligheid. Met de gemeente Arnhem moet ook nog het saldo uit de saldobevestiging van 2021 worden verrekend. Daarnaast moet de inzet van de inhuurbalie in 2022 ook afgehandeld worden. Dit betreft de totale uren die de inhuurbalie heeft gemaakt voor De Connectie.

Naast de nog af te dragen omzetbelasting en loonheffing bestaat de overlopende passiva verder uit nog te betalen facturen die in 2023 zijn ontvangen en betrekking hebben op 2022.

2.1.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Belangrijke niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn te onderscheiden naar verplichtingen die voortkomen uit langlopende contracten en als deelnemer aan het VNG-contract voor de vaste telefonie.

Langlopende contracten

Naam leverancier	Contract Item	Contractwaarde
Appèl	Catering Arnhem & Rheden	872.651
Asito	Schoonmaak Arnhem & Renkum	847.027
Selecta	Koffievoorziening	770.000
Trigion beveiliging B.V.	Beveiliging	705.032
CWS	Sanitaire voorzieningen	352.800
Hectas	Schoonmaak Rheden	282.200

Het bestuur heeft in de financiële verordening geen nadere eisen gesteld ten aanzien van grensbedragen voor deze verplichtingen. Weergegeven zijn contracten met een initieel resterende looptijd van langer dan 1 jaar met een totale contractwaarde hoger dan het drempelbedrag voor Europese aanbestedingen (€ 215.000).

Vaste telefonie
De Connectie is via de VNG-deelnemer in het contract voor de vaste telefonie. Door middel van een brief van de VNG d.d. 9 november 2020 is het contract met de leverancier is ontbonden omdat niet aan de eisen van de raamovereenkomst en nadere overeenkomsten werd voldaan. De leverancier heeft een kort geding aangespannen over de ontbinding van de overeenkomst. In 2021 heeft de rechtbank de VNG in gelijk gesteld over het ontbinden van het contract. De leverancier is tegen deze uitspraak in beroep gegaan, waarbij dit beroep in 2022 dient. Inmiddels is er in 2023 door de VNG een vaststellingsovereenkomst met de leverancier afgesloten. De financiële afwikkeling hiervan zal worden verantwoord in de exploitatie 2023.

2.2 Overzicht van baten en lasten en toelichting

2.2.1 Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	37.267	2.449	39.716	44.619	-4.903
Baten	-270	-320	-590	-6.740	6.151
Saldo	**36.997**	**2.129**	**39.126**	**37.878**	**1.247**
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	3.219	230	3.449	4.141	-692
Baten	-308	-	-308	-603	295
Saldo	**2.911**	**230**	**3.141**	**3.538**	**-397**
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	4.568	-976	3.591	3.812	-220
Baten	-44.492	-1.307	-45.799	-47.054	1.255
Saldo	**-39.924**	**-2.284**	**-42.208**	**-43.242**	**1.034**
Totaal lasten	**45.053**	**1.703**	**46.756**	**52.572**	**-5.816**
Totaal baten	**-45.069**	**-1.627**	**-46.696**	**-54.397**	**7.701**
SALDO BATEN EN LASTEN	**-16**	**75**	**59**	**-1.825**	**1.885**
Reserves toevoeging	149	-	149	1.655	-1.506
Reserves onttrekking	-155	-75	-230	-251	21
Totaal mutaties in reserves	**-6**	**-75**	**-81**	**1.404**	**-1.485**
RESULTAAT	**-22**	**0**	**-21**	**-421**	**400**

Het overzicht van baten en lasten laat een positief resultaat zien van € 421.000. Daarvan heeft € 334.000 (V) betrekking op *reguliere* taken en budgetten en € 87.000 (V) op de *veranderopgave*. De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden in het hiernavolgende per programma toegelicht.

2.2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingswijzigingen

Na het vaststellen van de MJPB 2022-2024 zijn nog een aantal begrotingswijzigingen doorgevoerd. Het betreft hier in eerste instantie wijzigingen na de behandeling en vaststelling van de eerste bestuursrapportage 2022.

Met de eerste bestuursrapportage van 2022 zijn nog een aantal kadercorrecties doorgevoerd die het gevolg zijn van omissies in het kader, correcties naar aanleiding van (bestuurlijke) besluitvorming, correcties als gevolg van maat- en meerwerk en correcties verband houdend met dienstverlening aan derden.

Daarnaast zijn bij de eerste bestuursrapportage van 2022 de effecten van autonome loon- en prijsontwikkelingen door de gemeenten gecompenseerd en zijn middelen beschikbaar gesteld voor een aantal specifieke (verander-)opgaven. Over de besteding hiervan wordt in hiernavolgende verslag gedaan.

In de vergadering van 24 november 2022 heeft het bestuur een aantal interne begrotingswijzigingen tussen programma's vastgesteld. Door middel van deze begrotingswijzigingen zijn de budgetten op het programma begroot waar feitelijk de sturing plaatsvindt en ook de kosten worden gerealiseerd.

Het cijfermatige verloop van de begroting 2022 is zichtbaar gemaakt in bijlage 2.

Programma Bedrijfsvoering gemeenten

Reguliere exploitatie

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN				
Lasten	39.209	44.350	-5.141	N
Baten	-590	-6.740	6.151	V
Saldo	**38.620**	**37.610**	**1.010**	**V**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	N
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	N
Saldo na reserves	**38.620**	**37.610**	**1.010**	**V**
Lasten				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			1.921	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-5.042	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-627	N
- Personele lasten hoger door eenmalige uitkering CAO			-236	N
- Vrijval kapitaalslasten			23	V
- Hogere lasten i.v.m. maatwerk FZF			-1.050	N
- Hogere lasten i.v.m. maatwerk ICT projecten			-597	N
- Lagere lasten Netwerk			484	V
- Lagere lasten Server & Storage			407	V
- Hogere lasten i.v.m. ontvlechtingsplan ODRA			-317	N
- Lagere lasten i.v.m. afschaling dienstverlening ODRA			154	V
- Lagere lasten i.v.m. sluiten gemeentehuis Rheden			320	V
- Hogere lasten i.v.m. tijdelijke huisvesting Rheden			-245	N
- Hogere kosten project vervanging telefooncentrale			-188	N
- Hogere kosten verkiezingen			-123	N
- Hogere lasten i.v.m. verwerking mutatiesignalering			-102	N
- Lagere opleidingskosten			39	V
- Overige verschillen lasten			36	V
Baten				
- Maat- en meerwerk			5.681	V
- Opbrengsten uit detacheringen			148	V
- Verrekening hogere kosten ontvlechting ODRA			127	V
- Verrekening hogere kosten verwerking mutatiesignalering			102	V
- Overige verschillen baten			93	V

Personele lasten
De vacatureruimte neemt op dit moment licht toe ten opzichte van 2021. Niettemin stuurt De Connectie actief op het structureel invullen van formatie. In vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. De hogere lasten als gevolg van inhuur hebben echter verschillende oorzaken. Er wordt waar nodig ingehuurd voor het opvangen van het ziekteverzuim, het realiseren van projecten en het leveren van maat- en meerwerk. Deze kosten kunnen deels worden opgevangen door opbrengsten uit maat- en meerwerk en projecten.

In de nieuw afgesloten CAO is bepaald dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren mogen sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers hun verlof afstemmen op hun loopbaanfase en privéomstandigheden. Vanuit de commissie BBV is aangegeven dat voor deze niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw een voorziening gevormd dient te worden. Daarnaast hebben de werkgeversverenigingen en de vakbonden, in aanloop naar een nieuwe CAO voor 2023, afgesproken dat medewerkers in december 2022 een eenmalige uitkering ontvangen.

Vrijval kapitaallasten
Over investeringen gedurende het lopende boekjaar wordt volgens de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling een half jaar afgeschreven. Een deel van de investeringen dat gepland was voor 2022 zal doorschuiven naar 2023 óf zal komen te vervallen omdat er voor een SaaS-oplossing [7] is gekozen. Als gevolg hiervan zijn ook de kapitaalslasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt deels weer tenietgedaan doordat geleasede apparatuur wordt vervangen door apparatuur in eigen beheer. Dit heeft geleid tot een toename van de kapitaalslasten ten opzichte van de begroting.

Maatwerk FZF
Dit betreft door de afdeling FZF gemaakte kosten voor evenementen, banqueting en vormgeving. Met ingang van 2022 zijn deze budgetten weer overgedragen aan de gemeente Arnhem en wordt deze dienstverlening op basis van werkelijk gemaakte kosten verrekenend (€ 413.000). Ook zijn er in 2022 extra kosten gemaakt voor o.a. de beveiliging van de opvanglocaties voor asielzoekers (€ 637.000).

Maatwerk ICT-projecten
Op verzoek van de gemeenten worden er ICT-projecten door De Connectie uitgevoerd. In het OGO van 8 maart 2022 is tot het instellen van KKV-budget (Kleine Klant Verzoeken) besloten. Door het instellen van KKV-budgetten per gemeente kunnen kleine klantverzoeken vanuit de gemeente sneller opgepakt worden, omdat er al akkoord is op het totale KKV-budget. De KKV-verzoeken worden op basis van werkelijke lasten aan de opdrachtgever gefactureerd. Daarnaast zijn er nog enkele grotere projecten die zijn uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan de implementatie van het zaaksysteem voor de gemeente Arnhem en de digitalisering burgerzaken voor de gemeente Renkum.

Netwerk
In 2022 is er een voordeel ontstaan op contracten voor het onderhoud en beheer van netwerkcomponenten. De oorzaak hiervan ligt in een eveneens lagere investering in de benodigde netwerkcomponenten in 2022 (hardware). De omvang van de kosten voor het beheer beweegt hierin mee. De begroting zal vanaf 2023 op dit punt worden herzien. Het in 2022 incidenteel ontstane voordeel is gebruikt het vormen van een verlofvoorziening voor bovenwettelijk verlofuren.

Server & Storage
In de begroting zijn middelen opgenomen voor de kosten die volgen uit de contractuele verplichtingen voor de vervanging van servers. Het betreft hier feitelijk kosten voor duurzame bedrijfsmiddelen met meerjarige levensduur ofwel een investering. De begroting zal vanaf 2023 op dit punt worden herzien. Het in 2022 incidenteel ontstane voordeel is gebruikt het vormen van een verlofvoorziening voor bovenwettelijk verlofuren.

Ontvlechting ODRA
De ODRA heeft de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie opgezegd en het stadskantoor van de gemeente Arnhem verlaten. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen. De meerkosten voor het opstellen en uitvoeren van het ontvlechtingsplan zijn zover als mogelijk in rekening gebracht bij de ODRA. Daarnaast zijn er minderkosten gemaakt als gevolg van de afschaling van de reguliere dienstverlening aan de ODRA. De structurele financiële effecten van de opzegging zullen in de begroting 2023 worden verwerkt.

[7] Software as a Service (SaaS)

Tijdelijke huisvesting gemeente Rheden
Door de sloop van het oude gemeentehuis en de tijdelijke huisvestiging van de gemeente Rheden op nevenlocaties wordt per saldo minder kosten gemaakt. De afspraak met de gemeente Rheden is om de begroting voor deze tijdelijke situatie niet aan te passen, maar deze meer- en minderkosten via de exploitatie met elkaar verrekenen. Minderkosten zijn daarbij in mindering gebracht op reguliere bijdrage van de gemeente Rheden en meerkosten zijn als maat- en meerwerk bij de gemeente in rekening gebracht.

Vervanging telefooncentrale
De nieuwe telefooncentrale stond als investeringsproject begroot, maar is uiteindelijk een SAAS-oplossing geworden. Dit betekent dat de implementatiekosten ook niet mee-geactiveerd kunnen worden, maar ineens ten laste van de exploitatie komen. Dit nadeel kan in toekomstige jaren weer worden opgevangen door lagere jaarlasten.

Verkiezingen
Het betreft hier de kosten die zijn gemaakt voor het drukwerk, de postverzending en ICT-ondersteuning voor de gemeenteraadsverkiezingen. Deze kosten zijn als maat- en meerwerk bij de gemeenten in rekening gebracht.

Verwerking mutatiesignalering
Medio 2021 is een mutatiesignalering uitgevoerd. Over de jaren 2019 t/m 2021 is in 17.000 gevallen (20%) een afwijking geconstateerd tussen de administratieve en feitelijke werkelijkheid. Met de gemeenten zijn maatwerkafspraken gemaakt over het verwerken van de effecten van deze ‘uitval’. In 2022 heeft dit geleid tot aanvullende kosten en opbrengsten. Een deel van de werkzaamheden zal doorlopen in 2023.

Lagere opleidingskosten
Van het decentrale opleidingsbudget is op dit programma in 2022 € 39.000 minder uitgegeven dan begroot.

Opbrengsten uit maat- en meerwerk
Extra opbrengsten zijn gerealiseerd door het leveren van maat- en meerwerk. Hier staan personele en materiële kosten tegenover. De financiële effecten van structureel maat- en meerwerk worden verwerkt in het begrotingjaar volgend op het jaar waarin de maat- of meerwerkovereenkomst tot stand is gekomen.

Opbrengsten uit detacheringen
Het resultaat op detacheringen heeft betrekking op aanvullende opbrengsten uit afgesloten detacheringsovereenkomsten met gemeenten en derden.

Veranderopgave

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
Veranderopgave				
Lasten	506	269	238	*V*
Baten	-	-	-	*N*
Saldo	**506**	**269**	**238**	***V***
Toevoegingen aan reserves	-	75	-75	*N*
Onttrekkingen aan reserves	-75	-	-75	*N*
Saldo na reserves	**431**	**344**	**87**	***V***
Opgave ICT				
Programma 2!Connect	258	136	123	*V*
-/- Vrijval bestemmingsreserve Opgave ICT	-60	-	-60	*N*
ICT projecten -Digitale werkplek-	69	69	-	*N*
ICT projecten -Achterstanden Patchen-	67	40	27	*V*
Informatieveiligheid en businesscontinuiteit				
Awarenessprogramma informatieveiligheid	35	-	35	*V*
Audits informatieveiligheid	40	-	40	*V*
Business Continuity Management	21	24	-2	*N*
Toevoeging aan Bestemmingsreserve Informatieveiligheid	-	75	-75	*N*
Begrote vrijval bestemmingsreserves				
Plan van aanpak Basisregistraties	15	-	15	*V*
-/- Vrijval bestemmingsreserves Basisregistraties	-15	-	-15	*N*

Opgave ICT
Daar waar programma 1!Connect is gericht op het wegwerken van achterstanden en het op orde brengen van de basis, is programma 2!Connect daarnaast ook gericht op het bereiken van het CMM 2 niveau en het komen tot een geharmoniseerde ICT-omgeving. Er is een voordeel gerealiseerd op de uitvoering van het programma, waarbij een deel van de activiteiten doorloopt naar 2023. Hierdoor is het niet nodig om de bestemmingsreserve Opgave ICT in 2022 aan te spreken en kan € 60.000 beschikbaar worden gehouden voor afronding van 2!Connect in 2023.

In 2022 is de afdeling ICT bezig geweest met de digitale werkplek. Hierbij is vooral ingezet op het migreren van de huidige lokale exchange omgeving naar de Microsoft 365 -online- omgeving. Het project heeft de initieel geplande einddatum van december 2022 niet gehaald. De resterende werkzaamheden zullen in 2023 afgerond worden.

Voor 2022 is € 67.000 beschikbaar gesteld voor het project Achterstanden patchen. Dit om het patchmanagement op orde te hebben en werkinstructies te maken voor beheer zodat het patchmanagementbeleid compliant is. De laatste fase van het project zal worden afgerond 2023.

Informatieveiligheid en businesscontinuïteit
Niet alle geplande activiteiten in het kader van Informatieveiligheid zijn in 2022 uitgevoerd. Een deel van de activiteiten loopt door naar 2023 of wordt gecombineerd met het onderwerp privacy en schuift hierdoor op in de tijd. Het bestuur heeft besloten de nog niet bestede middelen, voor resultaatbepaling, toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Informatieveiligheid. Dit heeft geleid tot een dotatie van € 75.000 om deze budgetten beschikbaar te houden voor de uitvoering van deze opgave in 2023.

Begrote vrijval bestemmingsreserves
Het bestuur heeft in 2019 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van het Plan van aanpak voor het team Basisregistraties. Het saldo per ultimo 2021 van deze reserve bedraagt € 15.000. In 2023 zal de afronding van het plan van aanpak plaatsvinden.

Programma Belastingen Gemeenten

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN				
Lasten	3.449	4.141	-692	N
Baten	-308	-603	295	V
Saldo	**3.141**	**3.538**	**-397**	**N**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	N
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	N
Saldo na reserves	**3.141**	**3.538**	**-397**	**N**
Lasten				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			205	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-294	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-101	N
- Personele lasten hoger door eenmalige uitkering CAO			-25	N
- Hogere proceskostenvergoedingen			-479	N
- Lagere opleidingskosten			16	V
- Hogere kosten dwanginvordering			-14	N
Baten				
- Maat- en meerwerk			19	V
- Hogere opbrengsten dwanginvordering			277	V

Personele lasten
Bij Belastingen is de vacatureruimte toegenomen ten opzichte van 2021. In de vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. Daarnaast is ingehuurd voor het leveren van maat- en meerwerk. Ook in dit programma zijn de effecten van de nieuwe CAO terug te zien door de vorming van de verlofvoorziening en de eenmalige uitkering in december 2022.

Hogere proceskostenvergoeding
De proceskostenvergoedingen zijn onderdeel van de begroting van De Connectie, maar worden in belangrijke mate beïnvloed door het beleid van de individuele gemeenten. De hogere proceskosten in 2022 worden enerzijds veroorzaakt door een verdere stijging van het aantal bezwaren dat tegen de belastingaanslagen wordt gemaakt. Als oorzaak van de meerkosten kan ook worden aangewezen dat de vergoeding voor de proceskosten zijn verhoogd. Ook zijn er meer bezwaren afgehandeld in 2022 dan eerder werd voorzien. Met de gemeenten is gesproken over afrekening van deze kosten per gemeente vóór resultaatbepaling. In 2022 maakt het resultaat op deze post nog deel uit van de resultaat van De Connectie.

Lagere opleidingskosten
Van het decentrale opleidingsbudget is op dit programma in 2022 € 16.000 minder uitgegeven dan begroot.

Dwanginvordering
De opbrengsten en kosten voor dwanginvordering zijn in belangrijke mate afhankelijk van het gemeentelijke beleid omtrent sociaal invorderen. Met de gemeenten is gesproken over afrekening van deze kosten per gemeente vóór resultaatbepaling. De inkomsten uit dwanginvordering betreffen hier feitelijk de meeropbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen welke door de afdeling Belastingen zijn opgelegd. Deze bedragen worden, samen met de belastingeninkomsten zelf, via de gemeenten geïnd en aan het einde van het jaar verrekend.

De stijging van deze opbrengsten wordt deels verklaard doordat in 2020 en 2021 i.v.m. corona de invordering op verzoek van de gemeenten was uitgesteld tot 2022. Anderzijds kan de stijging worden verklaard doordat de dwangbevelen naar een ander deurwaarderskantoor verzonden worden die betere resultaten behaalt. Vooral in de laatste maanden van het jaar waren de inkomsten hierdoor veel hoger dan geprognosticeerd. De verwachting is dat dit een (grotendeels) incidenteel voordeel betreft.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en overhead

	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022	Voordeel / Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD				
Lasten	3.591	3.812	-220	N
Baten	-45.799	-47.054	1.255	V
Saldo	**-42.208**	**-43.242**	**1.034**	**V**
Toevoegingen aan reserves	149	1.580	-1.431	N
Onttrekkingen aan reserves	-155	-251	96	V
Saldo na reserves	**-42.213**	**-41.913**	**-301**	**N**
Lasten				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			400	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-710	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-53	N
- Personele lasten hoger door eenmalige uitkering CAO			-9	N
- Personele lasten hoger door frictiekosten veranderopgave			-25	N
- Vrijval stelpost kapitaalslasten			138	V
- Lagere opleidingskosten			60	V
- Lagere lasten Cybersecurity / informatieveiligheid			50	V
- Overige verschillen lasten			-72	N
Baten				
- Compensatie (autonome) prijsontwikkelingen			1.431	V
- Bijdrage eenmalige uitkering CAO			270	V
- Lagere opbrengsten i.v.m. sluiten gemeentehuis Rheden			-320	N
- Lagere opbrengsten i.v.m. afschaling dienstverlening ODRA			-154	N
- Opbrengsten uit detacheringen			20	V
- Overige verschillen baten			9	V
Reserves				
- Toevoeging aan Bestemmingsreserve Prijsindexatie			-1.431	N
- Resultaatbestemming 2021			96	V

Personele lasten
Bij het Bedrijfsbureau is de vacatureruimte toegenomen ten opzichte van vorig jaar. In vacatureruimte wordt deels voorzien door in te huren. Voor een ander deel wordt gebruik gemaakt van de diensten van de gemeente Arnhem. Ook in dit programma zijn de effecten van de nieuwe CAO terug te zien door de vorming van de verlofvoorziening en de eenmalige uitkering in december 2022.

Stelpost kapitaalslasten
In de begroting van De Connectie is een stelpost opgenomen voor toekomstige kapitaalslasten. In 2022 wordt het incidentele voordeel aangewend voor de aanvulling van de negatieve algemene reserve die is ontstaan door de verschuiving van investeringen naar exploitatie binnen het programma 2!Connect. Het verschil betreft het restant van deze stelpost welke vrijvalt ten gunste van het resultaat.

Opleidingsbudget
Van het centrale opleidingsbudget is in 2022 € 60.000 minder uitgegeven dan begroot.

Cybersecurity / informatieveiligheid
In de begroting is rekening gehouden met de kosten van een verbetertraject dat zich onder andere richt op de opvolging en implementatie van de resultaten uit de audits op het gebied van de BIO- en privacyregelgeving. Dit met als doel om nadere invulling te kunnen geven aan de compliancy aan de vigerende regelgeving op het gebied van informatieveiligheid. De activiteiten en hiermee gepaard gaande kosten lopen deels door naar 2023.

Compensatie (autonome) prijsontwikkelingen
Conform afspraak wordt De Connectie voor de effecten van (autonome) prijsontwikkelingen gecompenseerd door de gemeenten via de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. De raming van het CPB (augustus 2022) komt uit op 11,4%. Op basis van de raming van maart 2022 waren de materiële budgetten vanaf 2022 al met 4,1% geïndexeerd. Het verschil van 7,3%-punt, wat leidt tot een bedrag van € 1.431.000, is bij de gemeenten in rekening gebracht.

Het bestuur heeft in 2022 een bestemmingsreserve ingesteld om middelen beschikbaar te houden voor toekomstige prijsindexaties, aangezien De Connectie veelal werkt met langjarige contracten. Als gevolg van de huidige prijsontwikkelingen is de verwachting dat, zodra de lopende contracten zijn uitgediend, deze een substantiële prijsverhoging zullen laten zien bij hercontractering. Bij het voorstel voor het instellen van de bestemmingsreserve heeft het bestuur ook besloten om de gemeentelijke compensatie voor (autonome) prijsontwikkeling, op basis van de meest recente raming van het CPB (augustus 2022), hieraan toe te voegen.

Bijdrage eenmalige uitkering CAO
Daarnaast hebben de werkgeversverenigingen en de vakbonden, in aanloop naar een nieuwe CAO voor 2023, afgesproken dat medewerkers in december 2022 een eenmalige uitkering ontvangen. De gemeenten compenseren De Connectie voor loon- en prijsontwikkelingen.

Tijdelijke huisvesting gemeente Rheden
Door de sloop van het oude gemeentehuis en de tijdelijke huisvestiging van de gemeente Rheden op nevenlocaties wordt per saldo minder kosten gemaakt. De afspraak met de gemeente Rheden is om de begroting voor deze tijdelijke situatie niet aan te passen, maar deze meer- en minderkosten via de exploitatie met elkaar verrekenen. Minderkosten zijn daarbij in mindering gebracht op reguliere bijdrage van de gemeente Rheden.

Afschaling dienstverlening ODRA
De ODRA heeft de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie opgezegd en heeft het stadskantoor Arnhem verlaten. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen. De financiële consequenties van de opzegging zullen in de begroting 2023 worden verwerkt.

Opbrengst uit detacheringen
Het resultaat op detacheringen heeft betrekking op aanvullende opbrengsten uit een afgesloten detacheringsovereenkomsten met de gemeente West Maas en Waal.

Resultaatbestemming 2021
Het bestuur heeft ten aanzien van de bestemming van het (positieve) jaarrekeningresultaat 2021 besloten om het volledige resultaat (€ 76.000) in 2022 ten gunste van de exploitatie 2022 te laten vrijvallen. Het bestuur heeft bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 besloten om € 20.000 vanuit de bestemmingsreserve veranderopgave te laten vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2022. Dit bedrag was bij de dotatie beschikbaar gesteld voor robotisering bij DIV.

2.2.3 Bijdragen gemeenten

De bijdragen van de gemeenten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
Gemeenten					
Arnhem	28.840	2.242	31.082	35.249	-4.166
Renkum	4.211	217	4.428	5.633	-1.204
Rheden	6.728	526	7.253	8.134	-880
Totaal bijdragen deelnemers	39.779	2.985	42.764	49.015	-6.251

Het verschil tussen de begrote bijdragen en de werkelijk gerealiseerde bijdragen, kan als volgt worden toegelicht:

	Arnhem	Renkum	Rheden	Totaal
Bedragen x 1.000 euro				
Resultaat bijdragen gemeenten				
Meer- en maatwerk	2.837	1.018	800	4.655
Compensatie (autonome) prijsontwikkelingen	1.031	152	249	1.431
Bijdrage eenmalige uitkering CAO	187	29	46	262
Lagere opbrengsten i.v.m. sluiten gemeentehuis Rheden	-	-	-239	-239
Detacheringen	112	6	24	142
Saldo t.o.v. begroot 2022	4.166	1.204	880	6.251

De begrote bijdragen betreffen in hoofdzaak de reguliere bevoorschotting van de gemeenten aan De Connectie. In 2022 is er voor € 4,6 mln. aan maat- en meerwerk geleverd.

Conform afspraak wordt De Connectie voor de effecten van (autonome) prijsontwikkelingen gecompenseerd door de gemeenten via de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. De meest recente raming van het CPB (augustus 2022) komt uit op 11,4%. Op basis van de raming van maart 2022 waren de materiële budgetten vanaf 2022 al met 4,1% geïndexeerd. Het verschil van 7,3%- punt, wat leidt tot een bedrag van € 1.431.000, is bij de gemeenten in rekening gebracht.

Omdat in 2022 het overleg over de CAO voor 2023 trager dan gewenst verliep, is op 2 november 2022 afgesproken om medewerkers in december 2022 een eenmalige uitkering te verstrekken. Het gaat om een eenmalige uitkering voor alle medewerkers die op 1 december 2022 in dienst waren: € 750 voor de medewerkers tot en met schaal 8 en € 375 voor de medewerkers vanaf schaal 9. De gemeenten compenseren De Connectie voor loon- en prijsontwikkelingen.

Het minderwerk voor tijdelijke huisvesting van de gemeente Rheden heeft betrekking op het verschil tussen de begrote kosten en de lagere kosten die gemaakt zijn in verband met de tijdelijke huisvesting van de gemeente Rheden.

Het resultaat op detacheringen heeft betrekking op aanvullende opbrengsten uit afgesloten detacheringsovereenkomsten.

2.2.4 Bijdragen derden

De bijdragen van derden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
Bijdragen derden					
ODRA	991	-	991	527	464
St Sociale Wijkteams Arnhem	807	195	1.002	1.044	-41
Gemeente West Maas en Waal	749	83	832	931	-99
Werkplein Arnhem Noord	185	-185	-	-	-
Sportbedrijf Arnhem	154	-	154	46	107
Gemeente Rozendaal	14	95	109	178	-69
MGR Sociaal domein	99	7	106	95	11
Overige derden	34	2	36	93	-57
Totaal bijdragen derden	**3.033**	**198**	**3.231**	**2.914**	**317**

De dienstverlening aan derden betreft in belangrijke mate de continuering van de dienstverlening van de gemeenten aan deze derden. De bijdragen van overige derden hebben onder meer betrekking op de gemeenten Lingewaard, waterschap Rivierenland, het Gelders Archief en op de DRAN (doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen).

Er is per saldo minder omgezet dan begroot. Dit heeft onder meer te maken met de beëindiging van de dienstverlening aan de ODRA per 1 juli 2022. De structurele effecten van de ontvlechting zijn nog niet verwerkt in de begroting. De opbrengsten zijn hierdoor lager dan begroot. Het Sportbedrijf Arnhem heeft medio 2021 het stadskantoor verlaten wat heeft geleid tot verdere afschaling van de dienstverlening. De structurele effecten van deze afschaling zijn nog niet verwerkt in de begroting. De opbrengsten zijn hierdoor lager dan begroot.

Daarnaast is meerwerk geleverd aan onder andere de Stichting Sociale Wijkteams Arnhem, gemeente West Maas en Waal en gemeente Rozendaal.

2.2.5 Incidentele baten en lasten

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting na wijziging	Gerealiseerd 2022	Saldo t.o.v. begroot 2022
Bedragen x 1.000 euro					
Totaal lasten	**45.053**	**1.703**	**46.756**	**52.572**	**-5.816**
Totaal Baten	**-45.069**	**-1.627**	**-46.696**	**-54.397**	**7.701**
Totaal mutaties in reserves	**-6**	**-75**	**-81**	**1.404**	**-1.485**
SALDO TOTALE BATEN EN LASTEN	**-22**	**-**	**-21**	**-421**	**400**
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN					
Lasten	318	211	530	660	-131
Baten	-	-	-	-127	127
PROGRAMMA BELASTINGEN GEMEENTEN					
Lasten	-	-	-	110	-110
Baten	-	-	-	-	-
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD					
Lasten	50	96	146	-113	259
Baten	-363	-137	-499	-2.200	1.701
SALDO INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	**6**	**171**	**177**	**-1.670**	**1.846**
MUTATIES IN RESERVES					
Reserves toevoeging	149	-	149	1.655	-1.506
Reserves onttrekking	-155	-171	-326	-251	-75
SALDO INCIDENTELE MUTATIES RESERVES	**-6**	**-171**	**-177**	**1.405**	**-1.581**
Totaal incidentele lasten	**368**	**308**	**676**	**657**	**19**
Totaal incidentele baten	**-363**	**-137**	**-499**	**-2.327**	**1.828**
Totaal incidentele mutaties in reserves	**-6**	**-171**	**-177**	**1.405**	**-1.581**
SALDO INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	**-**	**-**	**-**	**-265**	**265**
TotaaL structurele lasten	**44.685**	**1.395**	**46.080**	**51.915**	**-5.835**
Totaal structurele baten	**-44.706**	**-1.491**	**-46.197**	**-52.070**	**5.873**
Totaal structurele mutaties in reserves	**-**	**96**	**96**	**-**	**96**
SALDO STRUCTURELE BATEN EN LASTEN	**-22**	**-**	**-21**	**-156**	**134**

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Uitgangspunt is dat structurele lasten zoveel als mogelijk gedekt worden door structurele baten.

Het incidentele resultaat bedraagt € 265.000 (V). Dit resultaat wordt veroorzaakt door hoofdzakelijk de volgende posten:

- In de begroting van De Connectie is een stelpost opgenomen voor toekomstige kapitaalslasten. In 2022 wordt het voordeel aangewend voor de aanvulling van de negatieve algemene reserve die is ontstaan door de verschuiving van investeringen naar exploitatie binnen het programma 2!Connect. Het verschil van € 138.000 (V) betreft het restant van deze stelpost welke incidenteel vrijvalt ten gunste van het resultaat.
- In 2022 is er een dotatie aan de voorziening gedaan in verband met de nieuw afgesloten CAO waarin is bepaald dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren mogen sparen. De dotatie is gebaseerd op het saldo aan bovenwettelijke verlofuren per ultimo 2022 en bedraagt € 781.000 (N)
- In 2022 is een voordeel ontstaan op contracten voor het onderhoud en beheer van netwerkcomponenten van € 484.000 (V). De oorzaak hiervan ligt in een eveneens lagere investering in de benodigde netwerkcomponenten in 2022 (hardware). De omvang van de kosten voor het beheer beweegt hierin mee. Het in 2022 incidenteel ontstane voordeel is gebruikt voor het vormen van een verlofvoorziening voor bovenwettelijk verlofuren.
- In de begroting zijn middelen opgenomen voor de kosten die volgen uit de contractuele verplichtingen voor de vervanging van servers. Het betreft hier feitelijk kosten voor duurzame bedrijfsmiddelen met meerjarige levensduur ofwel een investering. De begroting zal vanaf 2023 op dit punt worden herzien. Het in 2022 incidenteel ontstane voordeel van € 407.000 (V) is gebruikt het vormen van een verlofvoorziening voor bovenwettelijk verlofuren.
- De ODRA heeft de dienstverlening die zij afnemen bij De Connectie opgezegd en het stadskantoor van de gemeente Arnhem verlaten. In 2022 is de dienstverlening aan de ODRA ontvlochten en overgedragen. De meerkosten voor het opstellen en uitvoeren van het ontvlechtingsplan zijn zover als mogelijk in rekening gebracht bij de ODRA. Hier is een incidenteel nadeel van € 190.000 (N) op ontstaan.

- Voor een aantal ICT-projecten zijn incidenteel aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Te denken valt aan het programma 2!Connect, de migratie naar de Microsoft 365 -online- omgeving en voor het patchmanagement. Nog niet alle activiteiten zijn in 2022 volledig afgerond. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 90.000.
- Van het totale opleidingsbudget is in 2022 € 115.000 (V) minder uitgegeven dan begroot.

De overige incidentele baten en lasten zijn budgettair neutraal. Een opvallende incidentele bate is de gemeentelijke compensatie voor (autonome) prijsontwikkeling, op basis van de meest recente raming van het CPB (augustus 2022). Daarvan heeft het bestuur besloten deze toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Prijsindexatie. Het gaat hier om een bedrag van € 1.431.000 (V/N). Geconcludeerd kan worden dat er geen structurele lasten worden gedekt vanuit incidentele baten.

2.2.6 Afwijkingen op investeringsprogramma

Meerjareninvesteringsprogramma		Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Bedragen x 1.000 euro				
1. Afgeronde investeringen				
A&B	Software	36	36	-
BR	Gereedschappen	15	16	-1
FZF	Inrichting gebouwen en inventaris	45	45	-
ICT	Hardware	1.307	1.307	-
ICT	Mob App (tablets/labtops/smartphone)	1.693	1.693	-
2. Van investeringen naar exploitatie				
ICT	Telecommunicatie-voorzieningen	624	-	624
3. Investeringen doorschuif naar 2023				
A&B	Software	23	-	23
I&A	Software	20	-	20
BEL	Software	49	-	49
FZF	Inrichting gebouwen en inventaris	55	-	55
ICT	Hardware	2.217	1.311	906
ICT	Mob App (tablets/labtops/smartphone)	206	-	206
ICT	Software	150	-	150
ICT	Telecommunicatie-voorzieningen	40	-	40
4. Niet-begrote investeringen, noodzakelijk en conform bestaand beleid				
BB	Software	-	31	-31
	Totaal Meerjareninvesteringsprogramma	**6.480**	**4.438**	**2.042**

Ad 1. Deze categorie investeringen zijn conform planning afgerond in 2022, dan wel worden niet meer noodzakelijk geacht. De investeringen in de gereedschappen betreft de aanschaf van TILT stokken (meetapparatuur) voor het team Basisregistraties. Hiervoor heeft het bestuur op 24 november 2022 aanvullend krediet beschikbaar gesteld.

Voor de investeringen in mobiele apparatuur heeft het bestuur op 24 november 2022 aanvullend krediet beschikbaar gesteld. Grondslag hiervoor is dat de vraag naar mobiele apparatuur is toegenomen. Daarnaast heeft er een verschuiving plaatsgevonden van apparatuur dat in de lease zat en dat nu in eigen beheer wordt vervangen.

Ad 2. Dit betreft begrote investeringen, die uiteindelijk in de exploitatie zijn verwerkt. De investering in telecommunicatie-voorzieningen bij ICT betreft de vervanging van de telefooncentrale, waarvoor uiteindelijk is gekozen voor een SaaS-oplossing (Software as a Service). De jaarlijkse licentiekosten zullen uit de vrijgevallen kapitaalslasten worden gedekt.

Ad 3. Deze investeringen zijn in 2022 niet of nog niet geheel afgerond. Dit betreft o.a. investeringen ten behoeve van het netwerk welke door een latere start en vertraging in de levering doorlopen naar 2023. De investering van € 1.311.000 heeft betrekking op de investering in GemICT. Deze investering is € 716.000 hoger dan begroot. De initiële begroting is gebaseerd op het onderzoek van bureau Arlande en kent een aantal onzekerheden doordat dat er geen ervaringscijfers vanuit andere organisaties beschikbaar zijn. De hogere kapitaalslasten volgend uit deze aanvullende investeringen zullen binnen de begroting van De Connectie opgevangen worden, tenzij de meerkosten terug te voeren zijn op een specifiek veroorzakende organisatie. De afronding van dit project loopt door in 2023.

De vertraging in de uitrol van de vervanging van mobiele apparatuur zorgt voor lagere investering dan begroot. Hierdoor is ook het aanvullend toegezegde krediet voor mobiele apparatuur niet in zijn geheel nodig geweest. Voor de overige investeringen wordt vooralsnog uitgegaan dat deze in 2023 alsnog plaatsvinden.

Ad 4. Deze investeringen zijn niet, niet als investering of te laag begroot, maar passen wel binnen het bestaande beleid. De investeringen in software betreft de ontwikkeling en implementatie van het klantcontactsysteem en de technische en functionele implementatie van een servicemanagementsysteem. De hieruit volgende kapitaalslasten worden binnen de bestaande exploitatie gedekt.

2.2.7 Informatie Wet normering topinkomens (WNT)

Onderstaande tabellen betreffen een weergave van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling	**2022**
Bedragen x € 1	
Naam **Functiegegevens**	**MC Kersbergen** **Directeur**
Aanvang en einde functievervulling	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.197
Beloningen betaalbaar op termijn	
Subtotaal	€ 72.197
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum *	€ 72.197
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 72.197**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
	2021
Naam **Functiegegevens**	**BCWM Fransen** **Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 89.143
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.448
Subtotaal	€ 104.591
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum *	€ 156.321
Bezoldiging	**€ 104.591**

Het voor De Connectie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 voor leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling vallen ook binnen het toepasselijke bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking	2022	2021
Naam	**MC Kersbergen**	
Functiegegevens	**Directeur**	
Periode functievervulling in het kalenderjaar	01/01 - 31/08	06/09 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	4
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.073	552
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Maximum op basis van de normbedragen per maand	€ 166.786	€ 106.183
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 272.969	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 147.196	€ 77.280
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 224.476	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	**€ 224.476**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Het toepasselijke bezoldigingscriterium voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking is in 2022 € 28.600 per maand voor de eerste 6 maanden en € 21.700 per maand voor de volgende 6 maanden.

De WNT-verantwoording die moet worden opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten is in overeenstemming met de Uitvoeringsregeling WNT zoals die op 1 januari 2022 luidt. Van elke topfunctionaris en van elke gewezen topfunctionaris moet de bezoldiging worden vermeld, ook als het bezoldigingsmaximum niet is overschreden. Er is geen sprake van overschrijdingen van het bezoldigingsmaximum.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Bestuur De Connectie 2022		
Naam topfunctionaris	**Functie**	**Periode**
Dorus Klomberg (wethouder gemeente Rheden)	Voorzitter	01/01 - 31/12
Jan van Dellen (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	01/01 - 21/6
Maurits van de Geijn (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	22/06 - 31/12
Leonie Rolink (wethouder gemeente Renkum)		01/01 - 21/6
Marinka Mulder (wethouder gemeente Renkum)		22/06 - 31/12

Bestuur De Connectie 2021		
Naam topfunctionaris	**Functie**	**Periode**
Dorus Klomberg (wethouder gemeente Rheden)	Voorzitter	01/01 - 31/12
Jan van Dellen (wethouder gemeente Arnhem)	Plaatsvervangend voorzitter	01/01 - 31/12
Leonie Rolink (wethouder gemeente Renkum)		01/01 - 31/12

Het betreft hier de bestuurders van De Connectie. Zij ontvangen vanuit De Connectie geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700
Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het BBV en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over investeringen gedurende het lopende boekjaar wordt een half jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. Samengestelde activa met een verkrijgingsprijs < € 10.000 worden niet geactiveerd.

Voorzieningen worden gevormd ingeval er sprake is van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten óf voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Dotaties aan een voorziening worden als last in het betreffende jaar verantwoord. Onttrekkingen aan een voorziening vinden rechtstreeks ten laste van de voorziening plaats, zonder de exploitatie hiervoor te belasten. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van De Connectie.

3. Bijlagen behorende tot de jaarrekening

3.1 Bijlage 1: Taakvelden

Taakvelden	Begroting 2022			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-45.347	40.129	-5.218	-52.498	47.003	-5.495
0.5 Treasury	-	19	19	-35	2	-32
0.61 OZB woningen	-	4.952	4.952	-127	3.965	3.838
0.64 Belastingen overig	-308	274	-34	-585	340	-244
0.8 Overige baten en lasten	-	273	273	-17	98	82
0.10 Mutaties reserves	-230	149	-81	-251	1.655	1.404
Saldo	**-45.884**	**45.797**	**-88**	**-53.512**	**53.064**	**-448**
1. Veiligheid						
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	66	66	-93	119	26
Saldo	**-**	**66**	**66**	**-93**	**119**	**26**
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.042	1.042	-	-1.044	1.044	-
Saldo	**-1.042**	**1.042**	**-**	**-1.044**	**1.044**	**-**
Resultaat	**-46.926**	**46.905**	**-21**	**-54.648**	**54.227**	**-421**

Taakvelden Programma Bedrijfsvoering gemeenten	Begroting 2022			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-590	36.270	35.681	-6.519	42.988	36.469
0.5 Treasury	-	19	19	-	-	-
0.61 OZB woningen	-	1.923	1.923	-112	304	192
0.64 Belastingen overig	-	121	121	-	140	140
0.8 Overige baten en lasten	-	273	273	-17	24	7
0.10 Mutaties reserves	-75	-	-75	-	-	-
Saldo	**-665**	**38.607**	**37.943**	**-6.648**	**43.456**	**36.808**
1. Veiligheid						
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	66	66	-93	119	26
Saldo	**-**	**66**	**66**	**-93**	**119**	**26**
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	1.042	1.042	-	1.044	1.044
Saldo	**-**	**1.042**	**1.042**	**-**	**1.044**	**1.044**
Resultaat	**-665**	**39.716**	**39.051**	**-6.740**	**44.618**	**37.878**

Taakvelden Programma Belastingen gemeenten	Begroting 2022			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-	267	267	-3	279	276
0.61 OZB woningen	-	3.029	3.029	-15	3.661	3.646
0.64 Belastingen overig	-308	153	-155	-585	200	-384
Saldo	**-308**	**3.449**	**3.141**	**-603**	**4.141**	**3.537**
Resultaat	**-308**	**3.449**	**3.141**	**-603**	**4.141**	**3.537**

Taakvelden Programma Algemene dekkingsmiddelen en ov	Begroting 2022			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000 euro						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.4 Overhead	-44.757	3.591	-41.166	-45.975	3.735	-42.240
0.5 Treasury	-	-	-	-35	2	-32
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	74	74
0.10 Mutaties reserves	-155	149	-6	-251	1.580	1.329
Saldo	**-44.912**	**3.740**	**-41.172**	**-46.261**	**5.392**	**-40.869**
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.042	-	-1.042	-1.044	-	-1.044
Saldo	**-1.042**	**-**	**-1.042**	**-1.044**	**-**	**-1.044**
Resultaat	**-45.954**	**3.740**	**-42.213**	**-47.305**	**5.392**	**-41.913**

4. Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

4.1 Bijlage 2: Begrotingsmutaties

	Lasten 2022	Baten 2022	Begroot saldo 2022
Bedragen x 1.000 euro			
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING GEMEENTEN			
Primitieve begroting	37.267	-270	36.997
Mutaties 1e bestuursrapportage 2022	1.293	-320	973
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's	1.156	-	1.156
Totaal	**39.716**	**-590**	**39.126**
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BELASTINGEN GEMEENTEN			
Primitieve begroting	3.219	-308	2.911
Mutaties 1e bestuursrapportage 2022	122	-	122
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's	108	-	108
Totaal	**3.449**	**-308**	**3.141**
PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERHEAD			
Primitieve begroting	4.568	-44.492	-39.924
Mutaties 1e bestuursrapportage 2022	288	-1.307	-1.020
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's	-1.264	-	-1.264
Totaal	**3.591**	**-45.799**	**-42.208**
MUTATIES IN RESERVES			
Primitieve begroting	149	-155	-6
Mutaties 1e bestuursrapportage 2022	-	-75	-75
Interne begrotingswijzigingen tussen programma's	-	-	-
Totaal	**149**	**-230**	**-81**